

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 5 DIN BROJ 235

IZMEĐU DVIJE VATRE

BRIAN GARFIELD

IZMEĐU DVIJE VATRE

»Laso« Nova serija 1978

Brian Garfield: IZMEĐU DVIJE VATRE

Naslov originala: JUSTICE AT SPANISH FLAT

Copyright: Brian Garfield, 1960.

Recenzija: Lidija Krleža, profesorica

Prijevod: Marjan Krmpotić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

»Lasos« Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR Novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1978.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 130 d, odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42 »Vjesnik« s naznakom za LASO

Cijena za inozemstvo DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US \$ 15.00.

Uplata na devizni račun 30101-620-37-7210-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik« Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6 — Cijena 1/1. kolor zadnja stranica 7.000 d ili US \$ 480.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Bila je to suha zemlja pod vedrim nebom, sažgana od jarka sunca obdan, pa je stoga Tracy Chavis putovao uglavnom noću. Pred njim se u daljini u visine uzvilo vrhovito gorje Yellows i štitilo pustinju od divljine iza njega. Promjerivši odoška udaljenost do prigorja, Chavis zaključi da će za jedan sat otprilike ujahati u Spanish Flat i da se neće mnogo ljudi obradovati njegovom povratku na visoravan Mogul.

U prošle se četiri godine, otkako je osamljen lutao od nemila do nedraga, već bio navikao, pa ga to više nije ni smetalo, da ga ljudi nazivaju lutalicom i revolverašem. No u trenutku kad je stigao nadomak rođenom gradu, to mu baš nije bilo odveć milo.

Gradske su svjetiljke treptale pred njim u daljini i miris daleke vode ubrza hod konja. U tom je trenu začuo topot konjskih kopita pred sobom i skupina jahača zastrla mu je sjaj gradskih svjetiljki.

— Tko ide? — povikao je netko.

I prije nego je Chavis dospio odgovoriti, planula su tri ili četiri revolvera.

Spljoštio se uz sedlo i sagnuo u stranu. Revolveri su utihnuli kao što su naglo i zapucali. Razabrao je sjenu konja nedaleko od sebe u tami, pa je naglo zakrenuo konja udesno i ponovno upao u unakrsnu vatru. Iako ga je taj iznenadan napadaj zatekao nepripravna, u trenutku se snašao i u njemu zakipti srdžba na nepoznate napadače. Konj mu se propinjao i jedva ga je svladao. Ponovno je promijenio položaj i zapucao obuzet srdžbom.

Nepoznati jahači projurili su uz njega vičući i pucajući, ali ga ni jedno zrno nije pogodilo. Potjerao je konja natrag prema gorju Yellows, potraživši spas u bijegu.

Opazio je da su se napadači stali okupljati jer su ga izgubili u tami. Naglo je okrenuo konja, naciljao prema mjestu s kojeg je čuo glasove i zapucao. Netko jauknu i Chavis ponovno potegne obarač svog revolvera. Nacerio se od zadovoljst-

va jer je znao da je pogodio jednog napadača. U trenutačnu zatišju, brzo je ponovno napunio revolver i nasrnuo na njih.

— Bježimo! — čuo je nečiji glas kroz tamu i topot konja koji su galopirali uz rub pustinje.

Chavis stade smirivati konja, znajući da ih ne može stići u tami. Ali zašto su ga napali ti ljudi? Nije ih mogao prepoznati u noći, a k tome nitko u gradu nije znao da se on vraća u krajinu Mogul. Da mi je znati za koga je bio priređen taj srdačan doček, zapitao se Chavis?

Nakon što se ponovno vratio na cestu, počele su ga salijetati neugodne misli koje su ga dobrano uznemirile.

Prije četiri godine, kao vodič gonidbe s ranča Chainlink, odjahao je iz Spanish Flata. Sjećao se Connie Boyce koja mu je prišla, podigla oči i molećivo ga pogledala, prije nego što je stado pošlo na dug put.

— Čuvaj mi oca, molim te. Pazi da ne propije ili ne prokarta novce koje će dobiti za stado.

Obećao joj je sve što je od njega tražila. Podigao ju je i poljubio, a potom spustio na zemlju i pojurio da dostigne stado i starog Jima Boyca, ne znajući još da se četiri duge godine neće vratiti na ranč Chainlink koji je nazivao svojim domom.

I nije ispunio obećanje.

Prodali su stado za gotovinu i pošli se malo zabaviti. Poslije, pijani kao čep, bili su lak plijen razbojniku kojih ih je zaskočio iz mraka, operušao ih i nestao u noći s njihovih pet tisuća dolara.

Chavis nije održao riječ koju je dao Connie Boyce, pa se nije ni mogao vratiti na ranč prije nego što joj vrati pet tisuća dolara. Sto-

ga je ostavio starog Jima Boyca i otisnuo se u bijeli svijet u potragu za razbojnikom.

Bila je to duga i uzaludna potraga, obavita dimom baruta i poprska na krvi koja ga je na kraju izmori-la. Trajala je četiri pune godine. No, ništa iz tih dana nije moglo objasniti zasjedu u koju je upao te noći. Uzrujan i zbunjen, odjahao je niz obronak u Spanish Flat.

Svjež povjetarac puhao je niz ulicu kad je ušao u grad. Svjetlost je tu i tamo obasjavala prozore kuća. Četiri kauboja s ranča Spur projahala su pokraj njega i sjahala ispred saluna Drovers' Rest, a da ga nisu prepoznala.

Gradska konjušnica bila je tik uz hotel. Vrata su bila širom otvorena, zijevajući ravno na ulicu. Ujahao je u staju i sjahao. Iz mraka u dnu staje pomolio se neki čovjek, pomno ga pogledao i rekao:

— Četvrte jasje otraga.

— Što se ovdje događa, čovječe?

— Odakle da ja znam, prijatelju — odvrati mu kratko konjušar i vrati u svoju sobu. Strah se odražavao na njegovom mršavom licu.

Chavis se namršti. Ušao je za konjušarom u njegovu sobu, zatvorio vrata i naslonio se na njih leđima.

— Zašto mi ne odgovorite na pitanje?

Konjušar ga žalosno pogleda i slegne ramenima.

— Iz vrlo jednostavnog razloga, ako baš želite znati. Dva su se moćnika iz krajine zaratila, a mi se čuvamo i čekamo da vidimo tko će pobijediti.

— Tko se zaratio?

— Sid Vivian objavio je rat ranču »Spur«.

Chavis podigne obrve od iznenađenja.

— Otkada je Sid toliko ojačao da ratuje s Benom Majorsom?

— Vivian ima moćne prijatelje. Mnogo je kauboja stiglo na gorje Yellows u nekoliko prošlih godina.

Chavis izađe iz konjušarove sobe. Vijest o ratu između ranča »Spur« i Vivianova ranča »Flying V« vrlo ga je iznenadila. I ona zasjeda u koju je upao, zacijelo je bila postavljena za nekog drugog. Ranč »Spur«, vlasništvo Bena Majorsa, bio je najveće gospodarstvo s te strane gorja Yellows.

Sid Vivian bio je gorštak, sitan rančer s nekoliko grla krupne stoke, na trošnu ranču gore među brdima, a počesto se na nj sumnjalo da krade stoku.

Napojio je konja i rasedlao ga pa izašao na ulicu. Hladan povjetarac zapuhnuo ga je u lice i osvježio. Chavis je u životu proživio mnoge teške i opasne trenutke što mu je istančalo osjetila, pa je lako razabirao poruke koje bi mu donosio i najblaži lahor, širina dima na nebu, jato lešinara na obzorju, nejasni tragovi na vijugavoj stazi, lepet krila preplašenih ptica u noći, a po riječima i vladanju ljudi mogao je prozrijeti i njihove zle nakane.

Pošao je prema hotelu na večeru, primamljen tečnim mirisom pečena mesa iz hotelske kuhinje, kadli mu u susret naiđe neki čovjek. Chavis ga je odmah prepoznao. Čovjek je zastao da zapali cigaretu i bacio je iskosa pogled na Chavisa.

— Koja to moje oči vide? Gle, črna ovca! — iznenadio se čovjek i nasmijao.

— Pobogu, Larry, pa ništa se nisi promijenio! — reče Chavis dok su se srdačno rukovali.

— Svi smo se promijenili, Tracy. Kaži, zašto si se vratio!

Chavis slegne ramenima i zagleda se u daljinu.

— Duga ti je to priča, stari moj. Nego reci mi, upao sam u zasjedu prije nego što sam ujahao u grad, ima li to neke veze s vašim razmiricama u ovom kraju?

— Možda. Sid Vivian je maloprije izjahao s još trojicom kauboja prema pustinji. Možda si na njih naletio.

— Dođi, porazgovarat ćemo o svemu na miru za večerom — reče Chavis i uhvati Larryja Keena za mršav lakat, pa ga povede prema hotelu.

— Svašta se priča o tebi ovdje u gradu — počeo je Keen kad su sjeli za stol u blagovaonici hotela.

— A što se priča?

— Pa, priča se da je pljačka novca starog Jimmy Boyca tvoje maslo. Kažu da si ga opio i u dosluhu s jednim tvojim prijateljem orobio.

— Jim zna vrlo dobro što se dogodilo. Puca mi prsluk što rulja govori.

— Jim ne zna što se o tebi govori. Mrtav je.

— Što?

— Umro je prije godinu dana. Zar nisi čuo?

— Čini mi se da sam malo zakasnio — reče Chavis i namršti se.

— Možda. Jesi li uhvatio razbojnika?

— Ne, nisam. Nekoliko sam godina naporno i teško radio i štedio da bih Jimu vratio novac jer držim da ih je izgubio mojom krivicom. No razbojnika još nisam uspio uhvatiti.

Znam samo da žvače cigare i da ih nikada ne zapali. Slijedio sam njegov trag do Leadvillea i izgubio ga.

— Jim te je cijelo vrijeme branio protiv svih tih optužbi, stoga me čudi da si se vratio poslije njegove smrti, Tracy. Svi su bili toliko ogorčeni da su htjeli objesiti njegovog ubojicu, ali ga nisu mogli uhvatiti. Pobjegao im je. Šerif Hillard je htio uhapsiti Sida Viviana, ali Hillard je Benov čovjek. Ljudi bi mislili da ga je Ben Majors na to natjerao.

— Ne ide mi u glavu da se Ben u to upleo — napomenuo je Chavis zamišljeno.

— Pa, on je imao više razloga da se oslobodi Jima Boyce nego Vivian — odvrati mu Keen i okrene glavu prema vratima.

U blagovaonicu je ušao krupan čovjek svijetle kose, širokih ramena i smrknuta lica. Zvijezda je svjetlucala na njegovim prsima. Šerif Hilliar, dosjetio se odmah Chavis. Šerif pride k njihovom stolu.

— Vi ste Tracy Chavis, zar ne?

— Da, ja sam Tracy Chavis — odgovori mu Chavis i spusti ruke sa stola, što je uznemirilo šerifa.

— Slušajte me dobro, Chavise, i zapamtite da vi ovdje niste dobrodošli. Tornjajte se odavde prije nego, što upadnete u neprilike.

— Ako vi imate neprilika, zapamtite da ja nisam taj koji ih je izazvao.

— Možda se nisam dobro izrazio. Ja se brinem za red i mir u ovom gradu i ne želim da se po njemu motaju sumnjivi revolveraši.

— Šerife, dopustite da vam nešto savjetujem. Ne razgovarajte nikad više sa mnom tako i ne vrijeđajte me jer biste to mogli požaliti — mirno mu odvrati Chavis.

Hilliar se namršti, ali nastavi uporno piljiti u Chavisa.

— Pazite, nadzirat ću svaki vaš korak sve dok ne napustite naše krajeve. A ja vama savjetujem da odete odavde prije nego što se ljudi dosjete tko ste i što ste.

— Hvala — odvrati mu Chavis suho. Gledao je nepokolebljivo u Hilliara sve dok se šerif nije okrenuo i izašao iz blagovaonice hotela. Chavis je iz tog kratkog razgovora spoznao da šerif Hilliar nevoljko obavlja svoju dužnost.

— Mnogima nisi dobrodošao, Tracy, i misliš li se skrasiti na visoravni Mogul, neće ti biti lako. K tome, morat ćeš se zakvačiti i sa Sidom i s Benom. Oni se bore za prevlast u ovom kraju, a mi smo točno između dvije vatre.

— Mi?

— Mi sitni ljudi. Svakog ljeta Majors goni svoje stado na gorske pašnjake Yellowsa. Ti to znaš. A sad Vivian i njegovi pristaše tvrde da gorje pripada njima. Zabranili su Majorsu pristup u brda na pašnjake. Hoće ga upropastiti i tako se dočepati njegova imanja. Zbog suše, koja ovdje hara ljeti, Ben će se ako mu ne uspije da preotme gorske pašnjake Vivianu morati spustiti u dolinu. Sid je oko sebe okupio nekoliko okorjelih ništarija koji neće prezati ni od najgoreg zločina i osilio se pa nameće svoju volju Benu Majorsu, što Ben zacijelo neće trpjeti — objasni mu Larry, motajući cigaretu.

— I što je Ben dosad poduzeo?

— Još gotovo ništa. Poslao mi je neki dan glasnika da me upozori da se ne udružim sa Sidom, i da ne budem protiv njega, što uopće nije bilo potrebno. Sid i ja nika-

da nismo bili prijatelji. Kad bih se morao s nekim udružiti, radije bih pristao uz Bena.

— A tko sad upravlja Jimovim rančom? — zapita ga Chavis poslije poduga razmišljanja.

— Connie, njegova kći upravlja Chainlinkom.

— Zar ta kržljava djevojčica?

— Kad je vidiš, nećeš je više nazivati kržjavom djevojčicom — odgovori mu Keen i nasmiješi se.

Chavis je neko vrijeme jeo u tišini, a kad je završio odgurnuo je tanjur i naslonio se na stolicu.

— I što misliš, što će Ben sada učiniti? — zapitao je Larryja.

— Majors će najvjerojatnije zaposjesti Chainlink. Connie drži jedini prohodan prolaz za stoku preko visoravni Mogul u gorje Yellows. Poslije smrti starog Jima, Connie je zabranila i Majorsu i Vivianu prelaz preko Chainlinka. Ben joj je ponudio pristojnu cijenu za ranč, ali ga Connie ne želi prodati.

— Connie je tvrdoglava.

— Ali ne i kukavica. Nakon što je zatvorila taj prolaz, Ben se našao u grdnom škripcu. Stoka mu neće izdržati ljeto bez sočne ispaše. No, nevolja je u tome što će je on silom otjerati s ranča, ako ne dobije pravo prijelaza preko Chainlinka.

Chavis baci novac na stol i ustane.

— Hajdemo nešto popiti prije spavanja — pozvao je Chavis Keena u salun.

Ispred saluna stajalo je nekoliko konja sa žigom ranča »Spur«. Kad su ušli, pet-šest goniča s Majorsova ranča bučno je razgovaralo za šankom iza kojeg je stajao Hal Craycroft opasan prljavom pregačom. Čim su ih goniči ugledali, odmah su

zanijemili, čekajući da njihov gospodar prepozna pridešlice i da se s njima pozabavi.

Ben, koji im je bio okrenut leđima, položio je čašu na šank i polagano se okrenuo čim je razgovor u salunu zamro. Najprije je ugledao Keena i pristojno mu kimnuo glavom u znak pozdrava. Kad je vidio Charisa, naglo se ukočio i zapiljio u nj, skupivši svoje kuštrave obrve.

Larry Keen je prišao uz šank, pa je Chavis ostao sam na vratima saluna.

— Jesi li me se nagledao, Bene? — upita ga Chavis poslije odlulje šutnje.

— Mislio sam da te više nikada neću vidjeti — odvrati mu Majors dubokim glasom.

— Zar te smeta što sam se vratio?

Majors se napola okrenuo i naslonio na šank, ali nije skidao očiju sa Chavisa.

— A zašto si se uopće vratio? Nije vrug da si već potrošio sav novac koji si ukrao Jimu Boycu?

Chavis se na te riječi samo kiselo nasmiješio.

— Ben, kaži, što ti zapravo hoćeš?

— A što ti hoćeš? Ti i ja se nika-da nismo previše voljeli, Tracy, a i sad mi nisi odveć drag. Najbolje bi ti bilo da se vratiš odakle si i došao.

— Ti si već drugi čovjek koji mi to večeras savjetuje. Ben, možda imaš i pravo, ali dopusti da ja sam odlučim što je za mene bolje, a što gore — odbrusi mu Chavis, pride šanku i dohvati čašu koju mu je pružio Craycroft, vlasnik saluna.

— Ja častim povratnika — izjavio je glasno Craycroft.

Larry Keen koji je stajao uz Chavis pokazao mu je glavom na stol iza njih.

— Tvoj stari prijatelj.

Chavis se okrene i ugleda krupnu i debelu ljudinu za kartaškim stolom.

— Bones, kako si? — glasno ga pozdravi Chavis.

— Zdravo, Tracy — odzdravi mu Bones, domahnuvši mu rukom.

— Zar si i ti s njima? — zapita ga Chavis i pokaza glavom na goniče s Majorsova ranča.

— Ja sam nadglednik na Benovu ranču, Tracy, drago mi je što te opet vidim — reče Ben i pride šanku.

— Majorsov čovjek čiji se nazori ne slažu s Majorsovima — zajedljivo će Chavis.

— Bones, dođi ovamo! — doviknuo je Majors s drugog kraja šanka.

— Ja ću sam sebi birati prijatelje, Bene.

Majors pođe uz šank prema Bonesu, ali Bones se nije pomaknuo sa svog mjesta.

— Što? — izdere se Majors i podigne ruku da udari Bonesa, ali Chavis mu je zgrabi još u zraku.

Majors odskoči i zapilji se zažarenim očima u Chavisa.

— Pobogu, protuho, gubi se iz ovog kraja i to što brže možeš! — zasiktao je prijetećim glasom Majors, okrenuo se i vratio na svoje mjesto uz šank.

— Ben se grđno promijenio u ove četiri godine — napomenuo je Chavis, spoznavši da se Majorsova tvrdoglavost pretvorila u nesnošljivost.

Majors je nešto šaputao sa čovjekom koji je stajao uz njega, nekim

Shadom Carruthom, razbijačem, mišićavom ljudeškom teškom više od stotinu i dvadeset kilograma. Carruth je u svom životu porazbijao više saluna i unakazio više ljudi nego što je Chavis imao kosa na glavi. Njegove su sitne očice ošinule Chavisa zlogukim pogledom.

— Nešto se kuha tamo dolje — promrmljao je Bones Riley.

I nisu morali dugo čekati. Shad Carruth uputio se prema vratima.

— Makni mi se s puta, protuho — zarežao je Carruth i u prolazu udario ramenom što je jače mogao u Chavisa.

— Gledaj kamo ideš! — prigovori mu Chavis, znajući da se upušta u vrlo staru i prokušanu igru smrti, dok je u njemu zakiptio gnjev.

— Kako ti to sa mnom razgovaraš, protuho! — odbrusi mu Carruth.

Chavis opazi da su se Bones i Larry Keen povukli korak natrag. Bila je to njegova borba i oni se u nju nisu željeli miješati. Carruth se zlobno nacerio i nasrnuo na Chavisa.

Chavis se sagnuo i udario ljudeškaru šakom u prsa, pa skočio hitro u stranu prije nego što ga je Carruth uspio dohvatiti. Carruth se nije ni pomaknuo. Podigao je ruku kao da će ga njom udariti, a kad se Chavis sagnuo da izbjegne udarac, Carruth ga je drugom rukom udario ravno posred lica.

Chavis zaglavinja natraške i udari leđima u šank, a Carruth korakne za njim i udari ga šakom pod bradu i u oko. Chavis krene poskakivati oko Carrutha, čekajući da mu se vid razbistri. Podigao se na prste kao da će poskočiti na Carrutha, koji se nagne u stranu, gdje ga

je dočekala Chavisova šaka i udarila po nosu. Vidio je kako Carruthova koljena popuštaju, ali se njegov protivnik ubrzo ponovo uspravio, ustuknuo i zastao. Krvoločna okrutnost zastaklila je Carruthove oči, a Chavisove su se usne stegnule u grčevit osmijeh. Sjetio se da je takav prizor vidio već mnogo puta u svom životu na stazama gonidbe.

— Protuho, osakatit ću te za cijeli život — procijedio je kroza zube Carruth.

— Pokušaj, tko ti brani, Shade? — ponosno će Chavis.

Carruth zakorakne hitro udesno i izbaci naprijed ramena. Podigao je obje svoje goleme šake i nasrnuo na Chavisa. Chavis ga izbaci iz ravnoteže, hineći da će ga udariti lijevicom, a desnicom ga dohvati pod bradu snažnim udarcem koji pljesnu kao da je šakom udario u komad oderane govedine. Carruthovo se široko lice iskrivilo i njegove su šake promašile Chavisa. Chavis ga udari svom snagom u želudac. I dok je Carruth posrtao natraške, Chavis ga dohvati još dva puta u vilicu. Carruth se ispruži na pod gdje je ostao nepomično ležati, raširenih ruku, kratka daha i s dva zuba manje nego što je imao u početku tučnjave.

Chavis se okrene i pogleda ostale kauboje s ranča »Spur«, tražeći pogledom Majorsa.

— Sad je na tebi red, Bene!

Tišina. Nitko nije izustio ni slovo. Nitko se nije pomaknuo ni pedlja. Majors se okrenuo od šanka i izašao iz saluna bez riječi i ne pogledavši u Chavisa.

Za njim se podizao oblak prašine dok je jezdio iz Spanish Flata prema sjeveru. Osjećao se posve drugim čovjekom nakon što se ošišao, obrijao i okupao.

Projahao je kroz odvojak glavne ceste koji je vodio na ranč »Spur« i nastavio kasom prema manjim rančevima iznad »Spura«. Za njim je ostao ranč Larryja Keena i uskoro se počeo uspinjati kolskom cestom uz strmu kosinu. Zaustavio se uz rub hrbata i bacio pogled u dolinu. Niski, u šumu obrasli brežuljci okruživali su duboku dolinu, a neke četiri milje dalje od nje, visoka litica iznad visoravni Mogula, rascijepila se u mračan prosjek. U toj zeletoj dolini počivao je Chainlink, ranč na kojem je Jim Boyce podigao na noge Tracyja Chavisa, siroče bez oca i majke. A mračan prosjek vodio je u goru na bilo Chainlink, jedini prohodan prijevoj koji je vodio u vrljetno i strmenito gorje Yellows. Nekoliko je junaca lijeno paslo po obroncima obližnjih brda, a ispod njega, u uvalju doline, dvije oduže nastambe zatvarale su ulaz u dvorište, nastamba za kauboje i kuća vlasnika ranča. Ostale gospodarske zgrade okruživale su koral.

Chavis potjera konja nizbrdo. Dojahao je do oveće lokve mutne vode i namrštiio se. Zapuštenost i nemar bili su više nego očiti. Izvori nisu bili ograđeni i stoka je izgazila zemlju oko njih u smede, tekuće blato.

Zaustavio je konja ispred ulaza u dvorište. Neka djevojka odjevena u jahaću odjeću koja nije mogla skriti njezine skladne oblike, prostirala

je rublje iza kuće. Duga, crna kosa padala je niz rameña. Okrenula se i pogledala ga u oči.

Ostao je osupnut njezinom ljepotom. Usne su joj bile duge i pune, oči velike, sive i neizmjereno duboke.

Izenadio ju je i uplašila ga se. Kad ga je prepoznala, zbunila se i spustila čedno pogled.

— Što ćeš ti ovdje? — zapitala ga je trudeći se da bude prema nje-mu što otresitija.

— Pa, došao sam u prijateljski posjet — odgovori joj Chavis zbunjen njezinim neprijaznim doče-kom.

— Posjet je završen — rekla je i pričekala da ode.

Ništa joj nije odgovorio i unatoč srdžbi koja je u njoj na nj usplamtjela, zatekla se kako ga radoznalo promatra. Opazila je ožiljke koje je zaradio u sinočnoj tučnjavi i oči su joj pakosno zasjale. No, vidjela je također, ispod te ogrubjele vanjšti-ne, duboka čuvstva koja je skrio u dubinu svoga srca. A ta su čuvstva, u to je bila sigurna, bila njegova najveća slabost.

— Zaboga, Connie, što ti je?

Prišla mu je, gledajući ga netre-mice u oči.

— Imam dovoljno neugodnosti bez unajmljenih revolveraša. Zašto ne odeš odavde?

— Nitko mene nije unajmio — reče Chavis smrknuo.

— Možda se nadaš da ću te ja unajmiti?

— Slušaj, došao sam ovamo jer sam čuo za tvoje nevolje i da ti pomognem, a ne da prodajem svoje usluge — rasrđeno joj odsiječe Cha-vis.

— Čula sam ja podosta toga o tebi i ne pravi se sada naivčinom.

Vrati se odakle si i došao, pa ćeš nam svima učiniti veliku uslugu.

Osjetila je kako će joj suze sva-kog trena navaliti na oči. Okrenula se hitro na peti i potrčala u kuću. Chavis potjera konja za njom i kad ju je dostigao, skočio je sa sedla i uhvatio je za ruku.

— Connie, zaboga, nisam ja ukrao Jimu novce! I nisam došao da ti pravim neugodnosti. Jesi li primila ček od banke? — nastavio je Chavis, pokušavajući da je pogle-da u oči.

— Primila sam ga. Svih pet tisu-ća dolara do zadnjeg centa. Jesi li ih ukrao da bi dokazao da možeš biti isto tako velik lopov kao i onaj što je orobio mog oca?

— Do vraga, ne misliš valjda da sam ukrao taj novac? Skupio sam ga radom i štednjom, ako baš hoćeš da znaš!

Pogledala ga je jarnosnim očima, ogorčena i ljutita.

— Ne vjerujem ti! — skresala mu je u lice, otišla žurnim korakom u kuću i zalupila vratima. Kiseo osmijeh stisnuo mu je usne u grč. Okrenuo je konja i ujahao u dvori-šte. Sjahao je ispred nastambe za kauboje.

Ležajevi su bili uzduž zidova. Samo dva ležaja bila su zauzeta, a na ostalima ležale su presavite sla-marice. Dva su čovjeka sjedila za stolom u sredini spavaonice i karta-la kad je Chavis zatvorio vrata za sobom.

— Teško radite, a? — posprdno ih zapita Chavis.

Čovjek nasuprot Chavisu podigao je glavu i zapiljio se u Chavisa, a drugi, što mu je bio okrenut leđi-ma, hitro se okrenuo i ošinao ga hladnim pogledom.

— A što se to tebe tiče? — zapitao ga je svadljivo.

— Ja sam novi predradnik.

— Otkada?

— Odsada, a ako ti to nije po volji uzmi tralje i tjeraj dalje.

Čovjek odmjeri Chavisa od glave do pete. Brbljavac je bio dežmekast i dah mu je zaudarao na ustajali viski. Onaj drugi, šutljivac koji je ostao sjediti, bio je onizak i crnokos čovjek sa sjedinama na zaliscima i ćelicom na tjemenu. Doimao se dobroćudno, ali su ga oči odavale. U njima se zrcalila žilavost i tvrdokornost.

— Kako se zoveš? — zapita ga Chavis pošto su im se pogledi sreli.

— Sam McCraig.

— Otkada si ovdje?

— Nema dugo.

— A ti? — zapita Chavis brbljavog svadljivca.

— Ja sam Corey Wate. A koji si ti vrug da se toliko prsiš?

— Zovem se Tracy Chavis.

McCraigove oči zasjaše za tren. Čuo je on već za Chavisa, ali se nije mogao sjetiti gdje i kada. Wate zakorakne prema Chavisu da vidi da li će Chavis pred njima ustuknuti i uvući rogove.

— A tko te je zaposlio? — upita Wate Chavisa.

— Connie Boyce. Tko bi drugi?

Wate se ustobočio ispred Chavisa, raširenih nogu.

— Sam, meni se to ne sviđa — dobacio je svom drugaru.

— Bogami, vrlo nezgodno — priznade McCraig, ali ostade sjediti mirno za stolom.

— Wate, hoćeš li raditi za mene? — zapita ga Chavis.

— Ne, neću.

— Dobro, onda kupi svoje stvari i put pod noge.

Watea obuze srdžba i on zamahne šakom na Chavisa, ali Chavis se u zadnji tren izmakne i udari Wata šakom u trbuh. Wate se presavije u pasu i sjedne stražnjicom na rub stola te prevali svjetiljku na pod, držeći se objema rukama za trbuh i dahćući krkljajućim glasom.

— Gubi se! — naredi mu Chavis čim je Wate došao do zraka.

— Dobro, dobro. Idem.

— Koliko sam ti dužan?

— Plaću za dva mjeseca.

— Jedan — ispravi ga McCraig.

— Hvala, Sam — reče Chavis i pogleda u McCraiga.

Wate uzme novac, spremi stvari u bisage, kupi svoju pušku i prebaci je preko ramena.

— Ja nemam svog konja.

— Uzmi konja iz korala, ali da si ga vratio. Ostavi ga u konjušnici u Spanish Flatu.

— Dobro — reče Wate, spusti pogled i izađe iz spavaonice.

— Tko ga je zaposlio? — zapita Chavis McCraiga.

— Gospođica Connie.

— A zašto ga nije otjerala kad je vidjela da ništa ne radi?

— Nitko ovdje neće da radi za ženu.

— A ti?

McCraig slegne ramenima i zagleda se u Chavisa.

— Plaća nije loša, a hrana je dobra.

Chavis pođe k vratima i zagleda se u dvorište, u nakrivljene zidove štale, probušeni kopanj, ruševnu vjetrenjaču i podrta kola koja su se sušila pod jarkim suncem na dvorištu.

— Sve propada — tihim će glasom Chavis.

— Bogami propada. A što ti misliš učiniti da posve ne propadne? Zamoliti nekog da nam dođe pomoći?

— Chainlink ima sve uvjete da opet postane uzoran ranč. Ima dobru vodu, sočnu travu i prohodan prolaz do gorja Yellows.

— Ti, bogami, dobro poznaješ ove krajeve.

— Nekad davno radio sam ovdje — odgovori mu Chavis i nastavi zamišljeno:

— Ostave li nas Majors i Vivian na miru, uspjeh ćemo da sve ponovo obnovimo. No, dohvate li nas, ova bi poljana mogla postati krvavo bojno polje. Stoga moramo biti na sve spremni. Hoćeš li ostati na ranču i pomoći mi.

— Možda ja volim dobru borbu.

— Možda ćemo je uskoro i imati — odvrati mu Chavis.

Nekih devet milja od podnožja gorja Yellows prema Spanish Flatu pružio se »Spur«, ranč Bena Majorsa, u srcu pašnjaka koje je Ben Majors stekao, bilo tražbinama, bilo kupnjom, ili tako da je s njih otjerao njihove prvotne vlasnike.

Gospodarske zgrade u »Spuru« bile su razasute po prostranu dvorištu. Prije mnogo godina Majors je u spomen na svoju pokojnu ženu posadio drvoređ topola, koji je vodio s glavne ceste do ulaza u njegovu kuću.

Tim su drvoređom dojahali u dvorište ranča »Spur« Ben Majors i njegov nadglednik Bones Riley. Riley je odveo konje u koral, a Majors je ušao u kuću i otišao u svoju radnu sobu. Majors je imao pedeset godina i nije se doimao ni dan mla-

đi ni dan stariji. Gust, zavinut crn brk krasio mu je lice, a njegove kô ugljen crne oči žarile su jarkom snagom i odvažnošću.

Bones Riley popeo se na trijem kuće i uputio ravno u Majorsovu radnu sobu.

— Krave će nam pocrkati ako ih uskoro ne odagnamo na gorske pašnjake Yellowsa — reče Bones čim je ušao u Majorsovu radnu sobu i za sobom zatvorio vrata.

— Znam. No, u ovom me trenutku mnogo više muči tvoj prijatelj Chavis.

— A što vam on smeta?

— Sumnjiv mi je. Čini mi se da se spetljao sa Sidom Vivianom.

— Koješta! Ostavite vi njega lijepo na miru, pa ni on vas neće dirati.

— Bones, kad čovjek jednom posegne za revolverom, više ga nikada ne ispušta iz ruke. Za Tracyjem se širi vonj baruta. Za njim će nagnuti čopor pohlepnih vukova željnih slave i Tracy će ih morati sve poubijati. Takav čovjek ne može živjeti bez revolvra.

— Pustite ga na miru i on vas neće uznemiravati — ponovi Bones i izađe iz sobe.

Sara Majors, Benove jedinica, projahala je valovitom pustinjom i popela se na brežuljak s kojega je mogla vidjeti cijelu okolicu. Zavidljivim očima promatrala je taj kraj koji su ljudi unakazili svojom nebri gom.

Kad je na brežuljak dojahao jaháč, pritrčala mu je u susret sva ustreptala od silnog zanosa.

— Bojela sam se da neće doći.

Larry Keen se nasmiješio od sreće kad ju je zagrlio. Za nju su ovo bili najljepši trenuci u životu i ona

je počela sanjati o njihovoj trajnoj vezi. I ta ju je nada ponukala da mu kaže:

— Larry, molim te, ne miješaj se u očev sukob sa Sidom.

— Kako da se ne miješam? Uklještit će me.

— Kloni ih se. Moj otac ne voli vas sitne rančere. Tvoj prijatelj Chavis navalit će na nas grdne nevolje — rekla mu je Sara i namrštila se.

— Neće, ako ga ne izazovu! Sara, volio bih da dočekam dan kad će me tvoj otac primiti u svojoj kući kao ljudsko biće.

— I ja — dodala je Sara i nasmiješila mu se spustivši čedno glavu.

Podigao joj je glavu, uhvativši je prstom pod bradu, a ona ga zagrlila. Poljubio ju je strastveno i grubo. Osjetila je tvrd pritisak njegovih usana i ogorčena odgurnula ga od sebe.

Zgadila joj se okrutna grubost u muškaraca. Okrenula se kao zvrk, uhvatila konja, vinula se u sedlo i odjahala.

Kad je ušla u kuću, na hodniku je sreća oca koji je upravo izašao iz svoje radne sobe.

— Gdje si bila dosada?

— Jahala sam.

— S Keenom?

— Oče, ja ne zabadam nos u tvoje poslove, pa te molim nemoj ni ti u moje — odbrusila mu je Sara.

— Pobogu, ženska glavo, kako se usuđuješ tako razgovarati s ocem? — povikao je na nju Ben Majors.

Majors nije nikada oprostio Sari što se nije rodila kao muškarac, pa se od nje s vremenom posve otuđio.

— Zabranjujem ti da se viđaš s Keenom. Tog lovca na miraz nećeš za svog zeta, zapamti to!

Sara mu je okrenula leđa i umorno se odvukla u svoju sobu. Bila je visoka plavokosa djevojka pjegava, preplanula lica, i k tome nelijepa.

Chavis zgazi opušak cigarete i izađe na dvorište.

— Izjahat ćemo da vidimo što se oko nas zbiva — reče Chavis McCraigu.

I dok su jahali pregledavajući krajinu, Chavisa su mučile teške misli. Napadnu li ga Ben, ili Sid, nije se smio pouzdati u šerifovu pomoć. Šerifa je plaćao Majors. Mogao se osloniti samo na Keena i neke njegove prijatelje, a možda i na McCraiga.

K tome trebalo je da obnovi ranč. Nekoć dok je još bio predradnik na Chainlinku, ranč je bio jedan od najbogatijih u tom kraju, a sad je bio u jadnom stanju. Za samo dvojicu bit će to težak i mukotrpan posao.

— Odakle je Corey Wate? — upitao je najednom McCraiga.

— Ne znam. Ja sam ga ovdje zatekao.

— Jeste li se dobro slagali?

— Baš i nismo.

Jahali su šutke neko vrijeme i pregledavali pašnjake i pojila.

— Koliko imamo stoke?

— Možda osam stotina grla, ne više — odgovori mu McCraig.

— Malo za ovako velik ranč.

— Prošlog proljeća Connie je kupila sto telaca od Majorsa — reče McCraig.

— To je sigurno bilo prije nego što je Vivian zabranio Majorsu pristup na pašnjake Yellowsa.

— Da. Čim je čuo Sidovu prijetnju, Majors je počeo pljuvati po sitnim rančerima. Kako ćemo se braniti ako nas napadnu on ili Sid Vi-

vian? — zapita ga iznenada McCraig.

— Na vatru ćemo odgovoriti vatom.

— Teško da ćemo ih nas dvojica zaplašiti — odvрати mu McCraig i gorko se osmijehne.

— Jahač na vidiku! — doda povikom McCraig poslije kraće šutnje i pojaha u galopu prema šumi.

I jahač je njih opazio. Okrenuo je žurno konja i nestao među drvećem, dok su Chavis i McCraig jurili za njim. Gusta šuma progutala je nepoznata jahača.

— Izgubili smo ga. Nalikovao je na Coreyja Wata.

— Tko zna zašto se vratio?

III

Kad je izbio na vrh strme staze, Chavis pred sobom ugleda oveću livadu i zapuštenu, malenu daščaru u gustom boriku podno vrletnih stijena koje su se uzdizale sve do dalekih vrhova gore. Vjetar, kiša i žarko ljetno sunce zacrnili su daske njezinih drvenih i trošnih zidova. Vrata daščare visjela su otvorena na jednom zardalom stožeru.

Livada pred daščarom ispružila se iznad doline između visoravni Mogul i strmih litica kanjona.

Jašući dalje stazom, Chavis je došao u sjenovitu guduru i vijugavim puteljkom oko visoka stjenovita zida izbio na kuk stijene isklesan u živu kamenu hridinu.

Spustio se vijugavom stazom do dna gudure i poslije sat vremena dojahao do potoka Oro koji se rušio, svjetlucajući kao ledac, u taman i vlažan ponor kanjona. Magli-

ca puna sitnih kapljica rose visjela je u zraku.

Jahao je preko područja koje je pripadalo Sidu Vivianu, pa se neprekidno oprezno ogledavao oko sebe, otvorivši dobro oči i uši.

Uspinjabao se žutom, prašnjavom cestom sve više i više u gorje Yellows. Poslije nekoliko sati neprekidna jahanja, prešao je gorsko bilo i izbio na tvrdo nabitu stazu. Podne je već bilo davno prošlo kad je stigao do podnožja golog brda kojemu je na sljemeni, poput gnijezda, sjedio ranč Sida Viviana, Flying V.

Sjahao je ispred duge kuće i ušao bez kucanja i najave, te prekinuo ozbiljan razgovor trojice ljudi za stolom. Čim su ga ugledali, ljudi su se zapiljili u njega s mržnjom u očima.

— Kako ste, prijatelji?

Tišina. Ljudi oko stola sjedili su skamenjeni. Napokon je progovorio Sid Vivian:

— Tracy, mi nismo tvoji prijatelji. Teško da ćemo ikada to i biti.

Nikada niste ni bili, pomisli Chavis.

Pete Vird, čovjek šiljastih ramena, koji je sjedio odmah do Sida Viviana, zlobno se nacerio, a krupni Jube Martin, najjači od njih trojice, promrmljao je:

— Odlazi odavde, Chavise, gubi se!

— Zaveži, Jube — dobaci mu Chavis i zatvori vrata za sobom.

Naslonio se na vrata i zagledao u Sida Viviana, čovjeka koji je zakuhao poparu onog dana kad je Ben Majoru zabranio ljetnu ispašu stoke na gorskim pašnjacima Yellowsa.

Sid je bio visok čovjek, pravi gorštak, toliko košćat da se doimao

mršavo. Lice mu je bilo usko i dugo, a usne tanke i okrutne. Iskrio bi ih nakoso kad se smiješio. Mirnoća i spokojnost dokazivali su njegovo samopouzdanje.

Otvorila su se vrata iza Sidovih leđa i u sobu je banuo čovjek čije je rame bilo povezano zavojem. Chavis ga je odmah prepoznao. Bio je to Ray Corrigan, Sidov najbliži susjed. I Corrigan je prepoznao Chavisa i ostao osupnut.

— To sam i mislio! Vi ste znači momci koji su me sinoć napali na cesti ispred Spanish Flata. Jednog sam pogodio. Tebe Ray — reče Chavis.

— Odakle sam mogao znati da si to ti. Časna riječ nisam znao! — kriještavim se glasom kleo Ray.

— A koga ste onda čekali? — zapita ih Chavis.

Sid Vivian se namrštio, pogledao u Chavisa i slegnuo ramenima.

— Ako baš hoćeš da znaš, reći ću ti. Čuli smo da je Ben Majors pozvao šerifa, a ja ne želim da nekakva limena zvijezda dođe ovamo i da nam zapovijeda.

— Side, ja mrzim ljude koji pucaju na mene, bilo zabunom ili ne. Ja na vatru odgovaram vatrom. Ray ti je živi dokaz da govorim istinu. Došao sam da ti kažem da sam se vratio na svoje staro mjesto koje sam imao prije četiri godine. Ja sam opet predradnik na ranču Chainlink. Ti i ja nikad nismo trošili riječi uzalud, pa nećemo ni sada. Uхватim li koga od vas na svom zemljištu, ubit ću ga bez upozorenja. Razumiješ?

— Igraš se vatrom, Tracy. Nitko te nije pozvao da se vratiš i da nam prijetiš.

— I tebe nitko nije pozvao da praviš red u krajini. Dođe li do pucnjave, zapamti, vratit ću ti dvostruko.

Sid se zloćudno nasmiješio, a oči su mu se najednom suzile.

— Plašiš li ti to mene, Tracy? Budi sretan ako te uopće pustim da odeš odavde.

— Ja te se ne bojim, Side. Došao sam te upozoriti da ti više ne dopuštam prijelaz noću preko zemljišta koje pripada ranču Chainlink. Jasno?

— A kako da dođemo do grada ako ne smijemo prelaziti preko Chainlinka?

— Snađite se — odbrusi im Chavin i izađe iz kuće.

Crna se noć spustila na krajinu pola sata prije nego što je Chavis stigao na ranč Chainlink, rasedlao konja i odveo ga u koral. Kad se popeo na trijem kuće, zatoptao je nogama da bi stresao prašinu sa čizama i najavio svoj povratak.

Connie Boyce otvorila je vrata kuće i naborala čelo kad ga je ugledala.

— Mislila sam da si otišao.

— Što sam ti učinio da me više ne trpiš? Zar doista misliš da sam ja ukrao novac tvom ocu?

— Zar nisi?

— Ne, nisam. Svejedno, osjećam da me mrziš i to me boli.

— To uopće nije važno. Tornjaj se odavde i ostavi me na miru.

Ostao je na svom mjestu. Connie je ušla u kuću, okrenula se u hodniku i zagledala u njega iz daljine. Zadrhtala je pod njegovim nepokolebljivim, upornim pogledom.

Chavis uđe u kuću za njom i zatvori vrata.

— Razgovarao sam sa Sidom Vivianom. Rekao sam mu da sam ponovno predradnik na Chainlinku.

— Imaš dugu jezičinu. Ti ne radiš za mene.

Ušao je u sobu i zastao, a njezina ljepota pobudila je u njemu nježna čuvstva koja je nastojao zatomiti.

— Slušaj, Connie. Hoćeš-nećeš ti više ne možeš bez mene. Chainlink je već na koljenima i zada li mu Ben Majors ili Sid Vivian još jedan udarac, past će ničice pred noge novom gospodaru. A ja to mogu spriječiti.

— Zašto?

— Želim da se odužim tvom ocu.

— On je mrtav, a novac si mi vratio. Što još hoćeš?

— Ja svoj dug tvom ocu ne mogu vratiti u novcu.

Spustila je glavu i dugo razmišljala.

— Dobro. Ako misliš da nas možeš spasiti, pokušaj. No, zapamti, vidjela sam ja već i veće grubijane s bičem u ruci. Šibali su s njim uzduž i poprijeko oko sebe sve dok im ga netko jači od njih ne bi oteo i dobrano ih njime opleo.

— Najjači vladaju svijetom.

— Da, ali samo ako su istodobno i čestiti.

— Možda, ali snaga je važna. Slabici ne mogu nikad ništa postići u životu.

— Oh, ne moraš me u to uvjeravati.

Okrenuo se ljutito i izašao.

Sam McCraig je već spavao kad se Chavis vratio u spavaonicu. Sjeo je na rub svog kreveta i, nastojeći da ne misli na Connie, svoje je misli svrnio na nekoliko neugodnih činjenica koje su pogoršale njegov položaj na ranču Chainlink.

Chainlink je bio strateški važan i za Bena i za Sida Viviana, ako se ozbiljno zarate. K tome Chavis nije bio zadovoljan objašnjenjem koje je dobio od Sida Viviana o zasjedi u koju je upao prošle noći. Chavis nije nikada vjerovao Sidu Vivianu.

Gorštakove je misli bilo teško prozrijeti. One su vijugale tajnovitim i zamršenim putovima koji su vodili samo jednom cilju: sebičnoj koristi.

K tome, Chavisa je mučila i tajanstvena pojava Coreyja Wata. Mislio da će se osloboditi zbog debelog kravara čim ga bude otjerao s ranča, a samo nekoliko sati nakon toga, Wate se vratio jašući svježeg konja kojeg mu je netko dao da se potajno vrza oko Chainlinka. Zašto?

Možda Wate nije imao nikakve zle nakane, ali ipak trebalo ga se čuvati.

I na kraju prisjetio se i nepoznatog lopova koji je njega i Jima Boyca zaskočio iz busije i ukrao Jimu pet tisuća dolara. Ta je lopuža morala od nekoga dočuti da je Jim Boyce otišao u Gunsight na sajam prodati svoje stado. Znači, lopov je netko od stanovnika visoravni Mogul. A tko bi to mogao biti? Chavis je slutio da je to pitanje tijesno povezano s neriješenim umorstvom Jima Boyca. Pronađe li ubojicu, pronaći će i lopova, u to je bio siguran.

Zatresao je glavom. U tom trenutku nije znao odgovora ni na jedno od tih pitanja koja su ga uznemirivala, a zabrinutost mu nije mogla mnogo pomoći.

Svukao se i zavukao pod gunjeve.

Connie Boyce se u spavaćici popela u krevet i nagnula na lakat da puhne u svijetu. Zavalila se na jastuk, razmišljajući o Chavisu. Mož-

da je doista momak mislio da još nešto duguje uspomeni njezina oca, a možda je ostao na ranču iz nekog drugog razloga. Kako bilo da bilo, doselio se na ranč i, iako joj se nisu sviđale metode kojima se služio, tješila se da će uz njegovu pomoć Chainlink ponovno procvasti. Uskoro je zadrijemala, okrenula se na bok i zaspala.

Probudila se u noći, trgnuvši se nenadano iza sna i ostala je nepomično ležati, razmišljajući što ju je to moglo probuditi i uplašiti. Čula je nekakav nepoznat šum, zvuk tuđ tišini noći.

Začula ga je ponovno, kao da netko tiho struže po hrapavu drvetu. Ukočila se od straha i slušala nape-to, ne usuđujući se disati. Struganje se nastavilo u nepravilnim razmacima.

Zatomljen tutanj dopro joj je do ušiju, kao da je netko bosonog uskočio kroz prozor u sobu.

Zgrbljena prilika zastala je ukipljena kad je čula njezine nenadane pokrete. Connie je u tom trenutku, preplašena na smrt, sjela na krevet, a potom se bacila hitro prema vratima. Nepoznati lopov, kojeg nije mogla prepoznati u mraku, skočio je u jednom koraku do vrata i stao pred nju kao prijeteća sjena.

— Stani, sestro!

Govorio je grubim, iskrivljenim glasom, ali joj se ipak taj glas učinio vrlo poznat.

— Ne benavi. Moj prijatelj je uperio pušku kroz prozor spavaonice za kauboje. Počneš li ludovati, tvoja se dva vrlo kauboja nikad više neće probuditi iz sna.

— Kažite što hoćete!

— Daj mi onaj ček na pet tisuća dolara i nikom neće pasti ni vlas s glave.

— Vi ste ljudi!

— Ne, nisam. Gdje je ček!

Gdje li je samo već čula taj glas?

— U prednjoj sobi — prošaptala je.

— Pokaži mi put!

Čula je iza sebe težak bat koraka koji su je pratili u prednju sobu. Oklijevala je trenutak, a potom naglim pokretom otvorila ladicu pisaoćeg stola.

Lopov je zgrabio bankovni ček prije nego što je shvatila što se događa.

Gurnula je snažno vrata i istrčala na trijem. Skočila je s trijema i nasmijepo potrčala za lopovom, koji je nestao iza ugla kuće. Nastavila je trčati što je brže mogla prema spavaonici kauboja, pozivajući glasno u pomoć. Zalupala je šakama po vratima spavaonice.

Kad su se vrata napokon otvorila, gotovo je pala u naručaj Chavisu.

— Lopov u kući! Ukrao je ček! — povikala je.

Čuli su korake u trku preko tucanika u dvorištu i potom topot konjskih kopita.

— Rekao mi je da će te njegov prijatelj ubiti ako mu ne dam ček koji si mi poslao.

Sabrala se i brzo povukla ruke s njegovih ramena.

— Ovdje nema nikoga. Prevario te je. Jesi li sigurna da je baš tražio bankovni ček na pet tisuća dolara?

— Da. Zagrozio mi se da će te ubiti ako mu ga ne dam.

— Ali taj ček nitko ne može unovčiti osim tebe.

— A ja ga više nemam. Nemam više novaca za uzdržavanje ranča. Propala sam, Tracy. Morat ću prodati Chainlink.

— Stoga su ga i ukrali, ne bi li nas prisilili da im prodamo Chainlink. Ali neće im to uspjeti dok sam ja živ — ljutito će Chavis i otrča prema koralu.

Uskoro se vratio jašući na osedla na konju. McCraig ga je dočekao ispred spavaonice obučen za put i naoružan.

— Jesi li ga prepoznala? — zapita Chavis Connie.

— Ne, nisam ga mogla prepoznati, ali bih po glasu rekla, da je to bio jedan od Vivianovih kauboja, onaj kojeg zovu Pete.

— Vratit ću se sutra do večeri — reče Chavis i odjaha.

— Idem s tobom — ponudi mu McCraig svoju pomoć.

— Ne, ti ostani ovdje i čuvaj ranč. Lopovi bi se mogli vratiti. Ako se ne vratim do večeri, odluči sam što ti je raditi.

Za pola sata, jašući u galopu bez predaha, stigao je na cestu koja je vodila preko gorskog bila. Znao je da se izlaže smrtnoj pogibelji jer se nije skrivao i svaki busijaš uz cestu mogao ga je lako ubiti. No, drugog izbora nije imao. Štitio ga je i za klanjao od nepoželjnih pogleda jedino crn mrak noći. Sjahao je na jednom od brojnih hrbata i kresnuo šibicu. Plamen je zaklonio šeširom i počeo tražiti tragove. Našao je svježe tragove konjskih kopita. Kad se uspeo na vrh hrbata, u nosu ga je zaškakljala prašina koja se još vijorila u zraku. Projahao je kroz klanac Chainlink i izbio na visoravan

Mogul s koje se spustio u kanjon rječice Oro.

Znao je vrlo dobro zašto je Sid Vivian poslao Peta Virda da ukrade ček. Sida je razbjesnila Chavisova drskost tog poslijepodneva. Chavis se usudio da mu zaprijeti u njegovoj vlastitoj kući. Krađom čeka, koji je za Viviana bio bezvrijedan, Sid je htio osiromašiti Chainlink i pokazati Chavisu da se ne boji njegovih prijetnji.

Vivian je slutio da će Chavis doći za tragom Peta Virda na ranč Flying V, pa će ga tako namamiti u stupicu. Poznavajući podmuklu ćud Sida Viviana, Chavis je odlučio da Sidu pomrsi račune i zaskoči ga. Connie je pogriješila što je zabranila ljudima s ranča Spur i ranča Flying V prijelaz preko Chainlinka, ali bi još gora greška bila da im to ponovno dopusti.

Tamna, neravna zemlja, obrasla crnom šumom, valjala se ispred Chavisa poput valovita mora. Stigao je u blizinu Vivianova ranča. Kako se nije usudio dalje kretati po noći da ne nabasa na stražu s ranča Flying V, sputao je konju noge, zamotao se u gunj, legao na hladnu zemlju pod deblo i zaspao.

Probudio se u ranu zoru, prije nego što je svanulo. Osedlao je konja i pošao prema ranču Flying V. Kretao se oprezno i tiho. Uskoro je granulo sunce i obasjalo mu put. Šuljao se od drveta do drveta, tad sjahao i uspeo se pogrbljen na sljeme brežuljka, držeći pušku u ruci.

Sa sljemena brežuljka iz gusta borika, nekih stotinjak metara ispred sebe, ugledao je kuću Sida Viviana na ranču Flying V.

U tom je trenu Jube Martin prelazio preko dvorišta iza kuće. Vraćao

se iz staje u kuću. Chavis ga je pustio da nesmetano prođe. Iz svog zaklona nadzirao je kuću i velik dio dvorišta. Nitko nije mogao izaći iz kuće, a da ga on ne vidi. Ali s pet prozora koji su gledali u borik, Vivian i njegovi ljudi mogli su pružiti nesavladiv otpor svakom napadaču. Stoga je Chavis najprije opalio po jedan metak u svaki prozor, da bi zaplašio protivnike i prisilio ih da se povuku u unutrašnjost kuće.

Budući da je neprijatelju otkrio svoj položaj, Chavis se brže-bolje povukao iz zaklona. Uzjahao je konja i spustio se u galopu niz stražnju padinu brežuljka. Nakon što je projahao nekih četvrt milje, skrenuo je prema sjeveru, a potom udario prema istoku i objahao ranč Flying V.

Ostavio je konja svezana u šumi, napunio pušku i otrčao do ruba šume nekih stotinjak metara od dvorišnih vrata. Naciljao je ravno u njih.

Na vratima se uskoro pojavio Sid Vivian. Bezbrizno je prišao uglu kuće, priljepio se uza zid, skinuo šešir i oprezno provirio iza ugla kuće u smjeru gdje je maloprije bio Chavis. Chavis podigne pušku, prisloni je uz deblo stabla i nacilja u Vivianova leđa.

— Ne miči se, Side, inače ti ode glava. Kaži Corriganu da mi odmah vrati ček.

Vivian je polagano okrenuo glavu i zagledao se zaprepasteno u cijev Chavisove puške.

— Chavise, ti si mrtav čovjek, ako odmah ne odbaciš tu pušku — pokušao ga je prevariti Sid.

— I ti ćeš biti mrtav ako Ray ne izađe iz kuće sa čekom u ruci, drže-

ći ga visoko iznad glave i bez revolvera.

Vivian je neko vrijeme nepomično stajao. Vjerojatno se nadao da će se nekako izvući iz tog neugodnog položaja. No nitko mu iz kuće nije priskočio u pomoć. Chavis mu opali metak pod noge.

— Dobro, dobro, ne žuri toliko! Rađ, donesi taj prokleti ček — povikao je Sid malodušnim glasom.

Ray Corrigan izađe na vrata, držeći ruke visoko u zraku.

— Dođi ovamo, Ray, samo polako — naredio mu je Chavis.

S jednom rukom u zavoju Corrigan se doimao vrlo smiješnim dok je sporo koračao preko dvorišta i držao ček u rukama visoko iznad glave.

— Još te uvijek držim na nišanu, Side. A ti, Ray, polako, korak po korak. Ja ću ići za tobom — reče Chavis.

Pošao je za Corriganom u šumu, hodajući postrance da bi mogao držati na oku i Sida i Corriganu istodobno. Kad su stigli do Chavisova konja, Chavis uzjaha.

— Daj mi taj ček!

Ray Corrigan mu pruži komad papira.

— Čuvaj me se, Chavise! — proci-jedi kroza zube Corrigan.

— Natrag, trčećim korakom! — naredi mu Chavis.

Corrigan potrča posrćući nizbrdicu prema kući. Chavis spremi ček u džep. Gledao je za Corriganom sve dok nije zamakao iza vrata kuće.

Sid Vivian je još stajao uz zid kuće kad je Chavis okrenuo konja i nestao u šumi.

Prihvatio je Vivianov izazov i pokazao mu da ga se ne boji. I Vivian je shvatio da sa Chavisom nema šale. Uskoro će i Ben Majors to osjetiti na svojoj koži.

IV

Zora je obasjala nebo nad pustinjom jarkim rumenilom. Visoka brda zasjenila su visoravan. Na Chainlinku sjene su se izdužile, duboke i duge. Zrak je bio rijedak, hladan i čist.

Nakon što je doručkovao u ljetnoj kuhinji, Chavis je osedlao konja. Prije odlaska rekao je Samu McCaigu da ide u posjet Larryju Keenu na njegov maleni ranč.

Za sat vremena dojahao je do odulje brvnare i sjahao. Larry Keene otvorio je vrata i izašao pred kuću nasmiješena lica.

— Zdravo, Tracy!

Chavis mu nijemo kimne glavom u znak pozdrava.

— Larry, nađi mi nekoliko ljudi u koje se mogu pouzdati — zamoli ga Chavis.

— Uzmi mene, Tracy! I Carter i Niles će ti zacijelo pomoći.

— A šerif?

— Nemoj se na njega previše oslanjati. Hilliard je pošten čovjek, ali samo dok mu Ben Majors ne naloži drukčije. Prevelika je kukavica da bi se usudio iskesiti zube Benu.

— Pa zašto ga onda Ben nije nahuškao na Sida?

— Sid Vivian je pretvrd orah za šerifa Hilliarda. Hilliard vrlo dobro zna da se ne bi živ vratio s ranča Flying V. K tome, Ben se boji da ne izgubi Hilliarda, jer bi onda Sid

Vivian mogao na šerifovo mjesto ugurati svog čovjeka.

— Pozovi, molim te, Cartera i Nilesa večeras k sebi. Želio bih s njima porazgovarati — reče Chavis kad je sišao s trijema i uzjahao.

Keene reče da će ih pozvati, a Chavis odjaha iz dvorišta niz cestu.

Oko podneva stigao je u Spanish Flat. Sjahao je ispred saluna Driver's Rest. Ray Corrigan je u tom trenu izašao na trijem saluna. Rame i ruke su mu još bili povezani. Naglo je zastao kad je ugledao Chavisa.

— Momci, stigao je Chavis! — povikao je što je glasnije mogao.

Na njegov poziv pet je kauboja s ranča Flying V istrčalo iz Craycroftova saluna i okupilo se oko Raya Corriganana. Sid Vivian nije bio s njima.

— Gle, gle, koga to moje oči vide! — začudio se tobože Pete Vird i ispljunuo opušak cigarete na zemlju.

Chavis je znao da je do takva susreta moralo doći prije ili kasnije, ali i da Sid Vivian nikada ne bi odabrao to mjesto za obračun. Međutim, Sida Viviana tu nije bilo.

Opazio je kako se ruka Peta Virda klati uz desni bok gdje je držao revolver.

— Nemoj se prenageliti, Pete! — upozorio ga je Chavis, stisnuvši prstima držak svog revolvera.

Krupna ljudina gegala se sporim korakom drvenim nogostupom prema salunu.

— Ne izazivajte nered na ulici, momci — rekao je Bones Riley, nadglednik s ranča Spur i nasmiješio se Chavisu.

Vird je slegnuo ramenima, a u očima mu je bljesnuo žar srdžbe.

— Ovaj put si dobro prošao, Chavis, ali mi nismo zaboravili što smo ti dužni i vratit ćemo ti milo za drago prvom prilikom — procijedio je kroza zube Pete Vird, pa se okrenuo i pošao prema svom konju. Ostali su slijedili njegov primjer i odjahali niz ulicu, a da se više nisu ni osvrnuli na Chavisa.

— Hvala ti, Bones — s olakšanjem će Chavis.

Bones odmahne rukom i uđe u salun, a Chavis pođe u konjušnicu po konja kojeg je posudio Correyju Watu.

Kad je izjahao iz grada, sunce mu je sjalo ravno u lice. Kauboji s ranča Flying V bili su samo nekoliko stotina metara ispred njega. Usporili su hod konja kako bi mu pod nosom digli što gušći oblak prašine. Opazio je da je Pete Vird nešto bacio iza sebe na cestu. Sjahao je i sagnuo se. Našao je komadić kravlje kože na kojem je bio utisnut žig ranča Chainlink. Zaslijep-ljen bijesom, umalo da nije pojurio za Petom, ali razum je ipak u njemu prevladao slijepu mržnju. Ponovno je uzjahao i nastavio jahati laganim kasom, vodeći za sobom konja kojeg je bio posudio Coreyju Watu.

Navečer, zajedno sa Samom McCaigom, odjahao je na sastanak s Keenom na njegovom ranču.

Kad su stigli na Keenov ranč, tri su konja bila privezana za ogradu korala. Prešao je preko dvorišta i u pratnji McCaiga ušao u Keenovu kuću. Keen je srdačno pozdravio Chavisa i kimnuo suzdržano glavom McCaigu, koji nije bio poznat u dolini, pa ljudi u njega nisu imali povjerenja.

Hal Carter i stari Bill Niles stajali su uza zid u Keenovoj gostinskoj sobi, a visok mladić prislonio se uz peć u kojoj je pucketala vatra.

Chavis se rukovao sa starim Billom Nilesom.

— Moj unuk Gary — reče starac, kimnuvši glavom prema mladiću.

Mladić korakne nasmijan prema Chavisu i pruži mu ruku.

— Zašto ste ga doveli? — zapita Chavis starca.

— Hoću da postane čovjek. Dovo-veo sam ga da nauči kako se ljudi bore za svoja prava.

Chavis pogleda u oči mladiću i kimne glavom.

Kad su svi sjeli oko stola, prvi je progovorio stari Niles.

— Žao mi je, ali donosim vam loše vijesti. Kad sam danas poslije podne bio u gradu dojahao je glasnik s ranča Spur po šerifa Hilliarda. Hilliard je zatim izjahao iz grada, a ja sam pošao za glasnikom u salun. Taj je kauboj na sva usta pričao kako je Sid Vivian zatvorio branu na rječici Oro. Napajališta Bena Majorsa ostat će bez vode.

— Počelo je — promrmlja Larry Keene.

— Počelo je već davno prije toga — napomene Chavis i ispriča im sve o krađi bankovnog čeka i kako ga je dobio natrag.

— No, Vivian krade stoku ranča Chainlink — nastavi Chavis. — Danas mi je Pete Vird to i dokazao. Vivian zacijelo drži da će lakše izvojevati pobjedu, udari li najprije na Chainlink, a zatim će pričekati da vidi što će Ben Majors učiniti. Ako Ben ne zagriže, to će za Viviana biti dokaz da ga se Majors boji. Ali

i Ben je toga svjestan i neće ostati prekrštenih ruku.

— A što će Ben učiniti? — zapita ga Hal Carter, mršav i živčan čovjek.

— Nasrnut će i on na Chainlink što će Sida Viviana pogoditi u najosjetljivije mjesto. Ben Majors ne može rastjerati Vivianovo stado, jer Sida stoka pase po pašnjacima raštrkanim po cijelom gorju Yellows. No, zauzme li Majors ranč Chainlink, Sid Vivian će ostati odsječen od svijeta.

— A što je to mene briga? — zapita Carter i namrgodi se.

— Chainlink graniči s tvojim rančom. Ne vjerujem da ćeš mirno gledati kako Majors tjera Connie Boyce iz njezine roditeljske kuće. Ja se trudim koliko mogu da ranč ne propadne, ali sve će mi biti uzalud zaposjedne li ga Majors i utvrdi se na tvom pragu.

— Ali on nas nikada nije uznemiravao.

— Zato jer nije morao. Imao je sočne pašnjake gore u brdima Yellowsa. No sad više tamo nema prištupa.

— Točno — potvrdio je Niles.

Chavis ih je pozorno promatrao. Ljutila ga je neodlučnost tih ljudi koji su se skanjivali da se bore za svoje dobro.

— Do vraga, odlučite se već jednom. Kažite, mogu li računati na vašu pomoć?

— Ja nisam revolveraš, Chavise. Želio bih se iz toga izvući bez krvi — odvratio mu je Carter.

— Sumnjam da će ti to uspjeti. Ben Majors ne trpi neodlučnost.

— Javit ću ti što sam odlučio — reče Carter i izađe iz kuće.

— I mi ćemo razmisliti — reče stari Bill Niles, gledajući pozorno u svog unuka.

— Hvala ti, Larry. Čini mi se da je sve bilo uzalud — reče Chavis i ustane.

— Nemoj mi zahvaljivati. Od njih ćeš morati na silu iscijediti svaku i najmanju pomoć. Oni ne žele da se zamjere ni Benu Majorsu, ni Sidu Vivlanu.

Chavis kimne potvrdno glavom. Okrenuo se i izašao iz kuće zajedno sa Samom McCaigom. Uzjahali su i udarili cestom natrag prema Chainlinku.

Dok su se uspinjali kosinom uz među ranča Chainlink, Chavis začu topot kopita iz mraka i naglo zaustavi konja.

Connie je izbila na stazu i zaustavila konja tik uz njegova.

— Jesi li ih nagovorio da ti pomognu? — zapita ga.

— Keene će nam pomoći — odgovori joj poslije oduže šutnje.

— A ostali?

— Neće. A što ti ovdje radiš? — Zapita je kad su pojahali niz strmu stazu.

— Na straži sam. Kad je stado na okupu, onda je laka meta za napadača.

— Al' to nije tvoj posao — odvrati joj i zagleda se u nebo nad sobom. Blijedo crvenilo obasjavalo je nebo iza brežuljaka, što je obuzelo svu njegovu pažnju. Kad mu je sinulo što bi to moglo biti, potjerao je konja u divljački galop.

Izbio je na vrh brijega i pojurio prema dvorištu ranča Chainlink. Štala je bila u plamenu. Cijelo je dvorište bilo obasjano vatrom. Neki nepoznati jahač obasjan vatrom,

nestao je u mraku i dao se u bijeg preko doline.

— Same! Ugasi vatru! — poviče Chavis.

Pojurio je za nepoznatim* jahačem i upravo u trenutku kad mu je došao na domet puške, palikuća se izgubio u crnom mraku šume. No obris, koji je Chavis vidio u odsjaju vatre, bio je dovoljan da Chavis vidi tko je to bio. Corey Wate nestao je u mraku i grobnoj tišini noći.

Stog sijena, uz ulaz u staju, bukatio je kao baklja. Plamen vatre još nije bio dohvatio staju, jer je Sam razbacivao zapaljeno sijeno po dvorištu. Kad se Chavis vratio na ranč, McCaig, je već bio namočio grede štale i stražario uz vatru s vedrom vode u ruci.

— Da smo došli samo desetak minuta kasnije, ostali bismo bez staje — reče McCaig.

— Pobjegao ti je, zar ne? — zapita ga Connie kojoj su ruke i lice bili crni od gara.

— Prepoznao sam ga. Corey Wate je potpalio štagalj. Bogzna za kog radi?

— Za Sida. Ben nije tako podao da bi nam potpalio ranč.

— Ja se u to ne bih okladio — napomene McCaig.

— Sada najprije moramo srediti ovaj nered, a potom ščepati Watea, pa ćemo čuti istinu.

Iduće jutro Chavis je uzeo sjekiru i odjahao stazom do brežuljaka gdje je Chainlink graničio sa Spurom.

Sjahao je i počeo označavati među na deblima topola i smreka. Iz posla ga je prenuo opor i snažan glas.

Roy Durand, pomoćnik nadglednika s ranča Spur i Shad Carruth pojavili su se iz šume dvadesetak metara od Chavisa.

— Što to radiš, čovječe? Zar si poludio?

— Podižem ogradu, pa označavam među — odgovori Chavis mirnim glasom Durandu.

— Ova zemlja pripada Spuru. Oduvijek smo je mi koristili.

— Ovdje nema vaših međaša. Sada ću je pripojiti Chainlinku.

— Chavise, onog dana kad tu postaviš žicu, ja ću te osobno ustrijeliti — zaprijeti mu Durand, okrene konja i odjaše.

Shad Carruth odjahao je za svojim prijateljem bez riječi prigovora.

Chavis je nastavio označavati među čim su kauboji sa Spura nestali iza sljemena obližnjeg brežuljaka. Oko deset sati sišao je na ranč i upregao zapregu u kola, u koja je natovarao lopatu, željeznu polugu, sjekiru, kutiju čavala i veliko vreteno bodljikave žice. Kola je odvezao do mjesta gdje je tog jutra označio među.

Rastezao je žicu od stabla do stabla, a na mjestima gdje nije bilo stabala, zabio je u zemlju drvene motke.

Očekivao je da će ga kauboji sa Spura svakog trenutka posjetiti da vide kako napreduje s podizanjem ograde.

— Ne miči se, Chavise!

Polagano se okrenuo. Nedaleko od sebe ugledao je ponovno Roya Duranda s još dvojicom kauboja sa Spura, koje je sad vidio prvi put.

— Opomenuo sam te da ne stavljaš ovdje žicu — podsjeti ga Roy Durand.

Durand je sjahao i skinuo rukavice. Chavis nije izustio ni riječi. Kauboji su se postavili uz bok Durandu, držeći Chavisa na nišanu.

— Nikad ti više neće pasti na um da Spur omeđuješ bodljikavom žicom. Ubit ću te kao šugavo pseto.

— Lako je tako govoriti dok te tvoji ljudi štite — dobaci mu izazovno Chavis.

— Slušaj, Chavise! Ja sam te opomenuo i nemoj se nadati da ću ti poštedjeti život. Odbaci opasač! — naredi mu Roy Durand strogim glasom.

Chavis ih odmjeri brzim pogledom, kiselo se nasmiješi i poskoči.

U tren oka uhvatio je Duranda za ovratnik košulje, okrenuo ga prema kaubojima koji nisu imali vremena da se snađu. Ukliještio je Duranda podlakticom oko vrata i presjekao mu dah. Postavio je Duranda pred sebe kao štit sve dok kauboji nisu odbacili revolvere. Chavis ih je odgurnuo nogom u stranu, izvukao revolver i zabio cijev pod rebra Durandu.

— Postavite se tako da vas obojicu mogu držati na oku. Brzo! — povikao je Chavis na kauboje.

Sporim korakom, preko volje, kauboji s ranča Spur ustuknuli su korak i postrojili se ispred Chavisa.

— Popeli ste mi se već navrh glave, zapamtite! Ja sam već upozorio Sida Viviana da mi se ne zapliće među noge, a sad opominjem i vas. Vidim li jahača s ranča Spur ili s ranča Flying V na zemljištu koje pripada Chainlinku, ustrijelit ću ga bez opomene. Kažite Benu neka se kloni ranča Chainlink, jer će mu inače kuća izgorjeti do temelja i ostat će bez i jednog junca.

Kauboji se nisu pomaknuli s mjesta sve dok se Durand nije na njih izderao:

— Gubite se!

— A tebe ću zavezati za stablo dok ne završim posao. I zapamti, teško tebi nađem li rupu u ogradi — zgrozi mu se Chavis kad su kauboji odjahali.

Nakon što je postavio stotinjak metara ograde, Chavis je obrisao znoj sa čela i počeo tovariti alat u kola.

— Penji se u kola! — zapovijedi Chavis Durandu kad je zapregao.

Durand je sjeo na sjedalo uz Chavisa. Chavis potjera konje. Za kolima se uzvitlao oblak prašine.

Na Chavisovu nesreću vjetar ih je neprekidno šibao po licu i nosio im prašinu u oči, pa su cijelo vrijeme žmirkali. Kad su izbili iza prvog zavoja, dva su čovjeka iskočila iz šumarka ravno pred kola i uperila revolvere u Chavisa.

— Stoj, Chavise!

Preda li im se, ubit će ga bez kolebanja, poslije onog što im je malo prije učinio.

Durand ispruži ruke preko Chavisova krila da dohvati uzde, a jedan kauboj podigao je revolver i naciljao. Chavis odgurne Duranda u stranu, povuče revolver i opali konju između ušiju u krupnog kauboja, pa skoči u velikom luku sa sjedala.

Bubnuo je snažno o zemlju, pokleknuo, ali se odmah i uspravio. Ranio je krupnog kauboja, ali je niži nastavio pucati ispod konja ravno u Chavisa. Konj ga je za trenutak zaklonio svojim tijelom, a u tom trenu odjeknuo je pucanj iz puške s obližnjeg brijega.

Treći se kauboj sakrio negdje na brdu, pomislio je Chavis. No olovna su zrna letjela visoko iznad Chavisove glave. Chavis istrča pred zapregu i opali u nižeg kauboja. Pogođen, kauboj se presavio u sedlu i pao na zemlju. U to Chavis začuje tutanj konjskih kopita iza sebe. Roy Durand dao je petama vjetra.

Oprezno, spreman na najgore, Chavis se polagano okrenuo i pogledao na obližnje brdo. Puška se više nije oglasila. Bacio je brz pogled na dva mrtva kauboja. Prva krv, ali ne i zadnja, pomislio je.

Ta mu je pomisao bila slaba utjeha.

Čuo je topot konjskih kopita s obranka obližnjeg brijega. Podigao je revolver. Iz šumarka na obronku izjahao je debeli Bones Riley, držeći pušku preko sedla.

— Dosta pucnjave za danas, Tracy.

— Ti si pucao s brijega, zar ne? — zapita ga Chavis i spremi revolver.

— Htio sam otjerati momke. Ja mrzim krvoprolića.

— Hvala, Bones.

Bones potrese glavom. Sjahao je i gledao mrtve kauboje.

— Obojica su bili ništarije, ali svejedno, šteta ih je. Zašto ste se zakvačili?

Chavis je Bonesu potanko ispriopovijedao sve o međi i ogradi i svom susretu s Royem Durandom.

— Ja o tom ništa ne znam. Ja mu nisam naredio da te spriječi u podizanju ograde.

— Vjerujem ti, ali i ti meni moraš vjerovati. Ja nisam htio da ih ubijem. To je već četvrti put da na mene pucaju otkad sam se vratio u

Spanish Flat. Ne osjećam se odveć ugodno, Bones. Kaži, molim te, Benu da uvuče rogove, ako ne želi da mu ih odsiječem.

U tri sata poslijepodne odjahao je u Spanish Flat na razgovor sa šerifom Paulom Hilliardom. Chavis je šerifa držao za slabića, ali je ipak želio znati koliko se može osloniti na zakon.

Privezao je konja ispred hotela i uputio se prema gradskom zatvoru.

— Tracy! — pozove ga Keene.

Okrenuo se i pošao prema Keeneu.

— Les i Ran Crews su u gradu — upozori ga Keene.

— A zašto su došli?

— Zbog novaca. Krvavih novaca. Tvoje krvi, naravno.

— Možda, možda — promrmlja Chavis i okrene se da pođe.

— Čuvaj se! — opomenu ga Keene.

Chavis kimne potvrdno glavom i pođe prema gradskom zatvoru. Upao je u unakrsnu vatru. Obje zaraćene strane okomile su se na nj. A potom su došla i ova dvojica plaćenih ubojica.

Dvapat u životu vidio je te krvnike na djelu, pa je dobro znao da savjesno obavljaju posao za koji su plaćeni.

Netko im je platio da dođu u Spanish Flat.

Tko?

Sid Vivian ili Ben Majors?

Šerifa nije bilo u njegovom uredu. Stari ključar mu je rekao da će se šerif vratiti tek navečer, pa se Chavis vratio do hotela, uzjahao konja i odjahao natrag na Chainlink.

— Odmah odjaši do Viviana i kaži mu da digne branu na rječici Oro, ili ću ih sve pobiti svojom rukom — naredi Ben Majors šerifu Paulu Hilliardu.

— A zašto mu ti osobno ne otiđeš to kazati? Ja ne želim izgubiti glavu zbog te brane — odvrati mu odlučno šerif.

— Mogu ja naći i drugog šerifa. Paule.

— Nađi ako možeš novog šerifa i svog teklića, a ja ću navratiti kad se malo smiriš, pa ćemo razumno porazgovarati da vidimo što možemo učiniti da prisilimo Sida Viviana da digne tu prokletu branu. Ali zapamti jednom za svagda, ja ne idem na njegovo područje da ludo izgubim glavu. Prevelika sam ja kukavica za takve pothvate. Do viđenja! reče mu šerif Hilliard, siđe s trijema Majorsove kuće i uzjaše.

Paul Hilliard je bio vrlo razuman čovjek i nikada nikome nije bio zavidan, a najmanje Benu Majorsu na njegovoj moći. Neki ljudi uspiju u životu, a nekima je suđeno da samo životare, pa svejedno nisu zbog toga nesretni. Paul Hilliard je bio svjestan da on ne može postići slavu, vlast i moć, pa je nastojao da živi što mirnije i ugodnije. Ljudi ne odnose sa sobom u grob dobra ovoga svijeta koja su zgrnuli, kinjeći se i prolijevajući tuđu krv. Život je čovjeku dan da u njemu uživa, a ne da unesrećuje svoje bližnje, da bi tako postigao slavu i moć. No ljudi umiru, a s njima i njihovi snovi. I ljudi su prije smrti često puta prisiljeni da iznevjere svoja životna načela pod pritiskom moćnika i od

toga dana oni više nisu ljudi. Uskoro će taj dan i meni svanuti, ne trgnem li se na vrijeme, pomislio je s gorčinom u srcu šerif Paul Hilliard.

— Pođi sa Chavisom i neka ti on bude uzorom, pa se vrati kao prekaljen čovjek, ili mi se uopće ne vraćaj, jer ti to i tako sam želiš — rekao je Garyju Nilesu njegov djed.

Mladić je samo kimnuo potvrdno glavom.

— A kad bih ti zabranio da pođeš s njime? — zapitao ga je djed poslije kraćeg razmišljanja.

— Ja bih svejedno pošao. Dovoljno sam star da sam odlučujem o svom životu.

— Mislim da jesi — potvrdi djed i pođe u svoju sobu. Vratilo se noseći opasač s remingtonom u koricama.

— Uzmi ga, neka ti se nađe pri ruci.

— Hvala, djede — reče mladić zažarenih očiju i pođe prema vratima.

— Sinko ...!

— Da, djede?

— Ja sam te odgojio, podigao na noge. Bio sam ti i otac i majka. Vрати mi se, uzdanico moja!

— Vratit ću se, djede. Ne boj se — obećao mu je mladić, izašao iz kuće i uzjahao konja.

— Vratit ću se, djede. Ne boj se — promrmljao je djed na pragu doma, dok je gledao za mladićem.

Sa sljemena uzvisine, nedaleko od njihove kuće, mladić je mahnuo šeširom starcu koji ga je pratio pogledom, a potom je potjerao konja galopom u širok svijet.

Kad je ujahao u dvorište ranča Chainlink, čuo je udaranje čekića iz

kovačnice. Ušao je u kovačnicu i u njoj zatekao Chavisa, gola do pasa, kako kuje potkovu na veliku nakovnju, dok mu je McCaig raspirivao mijehom vatru u ognjištu. Trenutak je stajao neodlučan, a potom je zastrugao čizmama po podu da im objavi svoju nazočnost.

Chavis se okrenuo, prepoznao ga, kimnuo mu glavom u znak pozdrava, pa je nastavio čekićati potkovu. Jedan mu je pogled bio dostatan da s mladićeva lica pročita zašto je Gary došao na Chainlink, pa ga stoga ništa nije ni pitao.

— Došao sam. Tražim posla — javi se plaho Gary Niles, napeto čekajući na Chavisov odgovor.

Chavis nastavi posao i reče ne podigavši pogleda s potkove:

— Onda ostavi stvari u spavaonici.

Gary je ostao skamenjen od ugodna iznenađenja.

— I potom donesi debljih dasaka iz suše i popravi zid uz ova vrata — doda zlovoljno McCaig.

— Odmah, odmah — promuća mladić i nestane iz kovačnice.

Chavis pogleda McCaiga u oči.

— No? Što misliš?

— Ti si ga uzeo, a ne ja. Ako želiš riskirati, ja nemam ništa protiv.

— Što bih riskirao?

— A što ćeš reći starcu, pogine li mladac u nekom okršaju s našim protivnicima.

— Da ga starac nije pustio, mladić ne bi ni došao.

— Na tvoju savjest i odgovornost, a ne moju — zaključí mrzovoljno McCaig.

Chavis zaroní potkovu u vedro hladne vode. Cvrčanje i piskanje užarenog željeza napunilo je kovačnicu oblakom pare.

— Dođe li do pucnjave, poslat ću ga natrag kući, ali sad nam treba za poslove na ranču.

Ogledao se po zapuštenom dvorištu i pogled mu se zaustavljao redom na trošnim gospodarskim zgradama i napokon na nakrivljenoj ogradi korala.

Sam Caig koji je očima pratio Chavisov pogled, najednom podigne glavu i načuli uši.

— U pohode nam dolazi usamljen jahač. I ne žuri mu se previše — zaključí McCaig.

Jahač je izbio iz obližnjeg luga i zakrenuo cestom u dvorište ranča. Chavis mu je pošao u susret. Hal Carter sjaha žustro s konja i pođe na crpku da se napije vode. Kad se napio, rukavom desne ruke obriše usta.

— Razmišljao sam o onom što si nam sinoć govorio. Mudro si zborio i ja ću ti pomoći kad zatreba, iako nisam neki vrli revolveraš.

Spustio se mrak, a za njim uskoro i noć. Povjetarac je rashladio zemlju i podigao prašinu koja je škakljala nosnice. Topot konja zagrmio je u tišini noći.

— U zaklon — naredi tiho Chavis.

McCaig se poput sjene izgubio u tami pod zidom staje.

Odjednom topot iznenada utihne. Jahači su se zaustavili, počeli vrpoljiti i doživati. Potom su u galopu odjahali u istom smjeru kojim su bili i došli.

— Bogzna što su ti htjeli? — javi se McCaig iz tame.

Netko se motao uz živicu dvorišta, topkajući i zastajkujući.

— Oprez — promrmlja šaptom Chavis.

Nećiji je konj ukaskao u dvorište noseći na leđima čovjeka. Prošao je pokraj osvijetljenih prozora spavaonice i zaustavio se pred ulazom u štalu. Chavis je odmah prepoznao čovjeka prebačena preko leđa konja.

— Sam, donesi svjetiljku!

McCaig je utrčao u staju i vratio se sa svjetiljkom. Podigao ju je uvis. Osvijetlio je mrtvo tijelo Hala Cartera svezano lasom preko sedla.

— Zašto, pobogu ...?

McCaig je podigao svjetiljku još više i posegnuo za ceduljicom koja je visjela na sedlu. Chavis mu je istragne iz ruke i prinese svjetiljci.

— Nikog ti nisi uspio zaplašiti, Chavise. Vraćamo ti tvog novaka — pisalo je na ceduljici.

— Što znači da nas čeka Carterova sudbina, ne povučemo li se na vrijeme — zaključi McCaig.

— Znaju oni predobro da im to neće mnogo pomoći — procijedi kroza zube Chavis, a srce mu uzavre nemoćnim gnjevom.

Ubili su Cartera na isti način na koji i Conniena oca: vani u pustinji gdje ih nitko nije mogao ni čuti, ni vidjeti. Carter je uistinu za njih bio nevažan čovjek, sitan rančer koji je jedva postavljao kraj s krajem, pa je stoga taj zločin vapijao do neba za pravdom. Netko se uplašio, Majors ili Vivian, da bi Chavisove pristaše mogle ojačati, pa je odlučio da upozori ostale koliko je opasno pomagati Chainlinku, ili čak biti prijatelj s Chavisom.

— Morat ću mladića poslati natrag kući. Ovdje je za nj postalo prevruće. Ne bih želio da nastrada zbog nas — reče Chavis i pođe prema spavaonici za kauboje i služinčad.

Mladić je upravo čistio revolver kad je Chavis banuo na vrata spavaonice.

— Spremi se. Odmah ideš natrag kući.

— Zar me izbacujete?

— Da.

— Što sam vam učinio?

— Ništa, ali ovdje više ne možeš ostati. Ne želim da nastradaš zbog nas.

— Ako je tako, onda ostajem — odlučno će mladić.

— Spremi se i ne prigovaraj — odbrusi mu grubo Chavis.

Gary Niles složi revolver i položi ga na stol.

— Morat ćete me na silu otjerati — tvrdoglavo će Gary Niles.

— Slučaj, ne odeš li odmah sada, teško da ćeš ostati živ.

— A ne, varate se. Ja se samo s vama osjećam siguran. Dok ste vi živi, ja se nikoga ne bojim. Ja ću s vama dijeliti i dobro i zlo, jer drugog izbora više nemam. Oni već znaju da sam ovdje i to mi nikada neće oprostiti.

— Nitko se neće usuditi da ubije dječaka.

— Ja sam naoružan, a njima ne treba bolji razlog.

Ogorčen, Chavis napokon popusti.

— Dobro, kad si se zainatio. Su-tra zorom uzmi lopatu i iskopaj raku gore na brijegu.

— Raku!

— Za grob Hala Cartera. Njegovo je tijelo na konju u dvorištu — odvrati mu Chavis, okrene se i ne pogledavši u mladića izađe iz spavaonice.

Paul Hilliarda nije zatekao u njegovom uredu u Spanish Flatu. Stoga Chavis prijeđe ulicu i uputi se ravno prema hotelu. Upitao je re-

cepcionara gdje stanuje šerif. Ponovno je izašao na ulicu. Ulice su bile puste, iako još nije bilo kasno. Gradom se pronio glas da su braća Crews, Ran i Les, stigla u grad i da će uskoro započeti opći pokolj.

Prošao je pokraj nekoliko kuća sjeverno od hotela kad mu je za oko zapela sjena što se šuljala uz kuće na drugoj strani ulice i pratila ga ukorak. Skočio je s drvena nogostupa i potrčao preko ulice, prestrašivši čovjeka koji ga je slijedio.

Corey Wate prilijepio se uza zid kuće u tami, hineći bezbrižnost, praveći se da ne vidi Chavisa koji se zaustavio korak pred njim i gledao ga zažarenim očima.

— Slijediš me? A zašto?

— Ja? Što vam pada na pamet?

Zgrabio je dežmekastog čovjeka za košulju na prsima i snažno povukao k sebi.

— Danima njuškaš oko Chainlinka. Potpalio si nam štalu. Kaži, tko te plaća, Wate?

— Vi ste ludi. Ja se nisam Primaknuo Chainlinku otkad ste se vi tamo vratili.

Chavis mu opali dvije vruće čuške po debelim obrazima da je sve zvonilo. Povukao je revolver i upeorio ga Watu u trbuh. Wate se stisnuo uza zid kuće, pretrnuvši od smrtna straha.

Nemate me pravo zlostavljati, Chavise. Ja sam nevin. Ja vam nisam učinio ništa nažao.

— Ti, gade!

Chavis naglo zašuti jer je opazio da se netko miče u sjeni na trijemu hotela. Revolver je još držao upeoren u Wata i netremice pazio kamo će čovjek što se pojavio na trijemu hotela. Bio je to Ran Crews. Cha-

wis ga je prepoznao po hodu i prozorio mu namjere.

Na ulici nije bilo ni žive duše. Svi su znali što se zbiva i svi su zbog tog bili zabrinuti, ali ne toliko da bi nešto poduzeli da spriječe krvoproljeće. Chavis se tome i nadao. Shvatio je da je umorstvo Hala Cartera bilo potanko proračunato da ga se privuče u grad gdje mu je bila postavljena stupica.

— Ti si sve to smislio — optužio je Wata.

— Ja? Vama se pomutio razum. Što sam ja to smislio?

Chavis razoruža Wata i zatakne njegov revolver sebi za pas.

— Gdje je Les?

— Koji Les?

— Moram te ubiti, inače ćeš mi pucati u leđa — reče Chavis i napne obarač revolvera.

— Što vam je, čovječe? Ja s tim nemam nikakve veze, Chavise. Ja ne znam gdje je Les Crews i nije me ni briga. Taj Ran kojeg ste vidjeli na drugoj strani ulice, hvalio se naokolo da će vas ubiti. To je sve što znam — razveže se odjednom Watov jezik.

— Lažeš, gade! — odsiječe Chavis.

Chavis skine šešir s glave, skine Watov i natakne mu svoj na glavu. Skinuo je i kaput.

— Obuci ga!

— Zašto?

— Obuci ga, odmah! — zareža Chavis i zabije mu cijev revolvera u trbuh.

Wate bez prigovora obuče Chavisov kaput.

— Vidiš li mog konja privezana ispred šerifova ureda? Trči po nje-ga!

— Čekajte trenutak ...

Na drugoj strani ulice Ran Crews je provirio iza ugla hotela i brzo se povukao natrag u zaklon.

— Trči! — zasikta Chavis i gurne Wata na sredinu ulice.

Posrećući, Wate potrča neravnomjernim korakom prema Chavisovu konju. Kad je stigao na pol puta hitro je zakrenuo i pobjegao u vežu brijačnice. Chavis ga je pustio na miru. Wate je bio nenaoružan, preplašen i neopasan. Ali se Ran Crews još krio iza ugla hotela i Chavisova smicalica da navede njegovog brata da otkrije svoj položaj, propala je u vodu. Les Crews nije zagrizao u mamac koji mu je bacio Chavis kad je obukao Wata u svoj kaput i šešir i gurnuo ga na sredinu ulice. Ali Les Crews mora da je tu negdje u blizini, pritajio se i čeka da me ustrijeli iz zasjede, pomislio je Chavis.

Imajući to neprestance na umu, Chavis popusti nestrpljenju i prijeđe ulicu. Prošao je laganim korakom kroz konjušnicu i ponovno izašao na stražnja vrata. Spljoštio se uza zid, izvukao revolver i vrebao na sjene u tami.

Uskoro je začuo škripu čizama Rena Crewsa. Ran Crews izmilji oprezno iza stražnjeg ugla hotela i krene, šuljajući se tik uza zid kuće, prema ulici, mutna sjena u pokretu za vješto oko.

— Crews!

Ran zastane. Chavis mu je mogao čuti dah u tišini noći. Zamislio je kako Ran okreće glavu, njuši noćni zrak, trudeći se da ga razabere u tami.

— Crews, dosta smo se igrali mačke i miša.

Bio je u boljem položaju od Rana Crewsa u tom trenutku i iskoristi li

tu prednost, mogao je svima dokazati da Chavis još nije poražen.

Tišina. Chavis više ništa nije čuo, ni vidio. Tad, odjednom Ranovi su živeci popustili i on istrča u sredinu dvorišta konjušnice, narušivši tišinu batom svojih koraka po šljunku, nadesno od Chavisa.

Chavis ga je vidio kako trči preko dvorišta i zaklanja se uza zid spremišta za sedla. Zatim ga je progutala noć.

Crews je zapucao iza ugla spremišta za sedla i potom utrčao kroz širom otvorena vrata u konjušnicu. Odao ga je metalan zveket. Crews se spotaknuo o žvale. Da se zaštititi od iznenadna napada, Crews ponovno zapuca iz revolvera, parajući tamu u štali narandžastim plamenom.

Ran Crews nije pucao u Chavisa, jer nije znao gdje se Chavis u tom trenutku krije. Crews je otvorio vatru i započeo vatromet da bi privukao svog brata. Chavis je znao da mora ugasiti taj vatromet prije nego što se na poprištu pojavi Les Crews jer će se inače naći u unakrsnoj vatri. Pošao je prema Ranu Crewsu, priljubljen uza zid.

Ran se odjednom pojavio na širom otvorenim vratima konjušnice. Chavis nacilja i opali.

Ran Crews mu je okrenuo leđa kao da želi otići. Njegov vitak lik trgnuo se u grču, savio i pao. Chavis mu oprezno priđe, držeći revolver u ruci.

Ran Crews bio je mrtav.

Kad je izašao iz konjušnice na ulicu, u nos ga udari uzvitlana prašina. Chavis zapali cigaretu, i zagleda se u jahača koji se zaustavio ispred konjušnice. Bio je to Les Crews.

Tad mu sine gdje se Les dotad skrivao.

Les je mirno i bez riječi sjedio na konju i polagano okrenuo glavu da pogleda u Chavisa. Potresao je glavom, kao da ne vjeruje svojim očima, i sjahao. Chavis ga je prepoznao u odsjaju svjetiljke što je visjela iznad ulaza u hotel i salun.

Opušak cigarete visio je s donje Chavisove usne. Zaklopio je na trenutak oči da ih zaštititi od dima cigarete. Sporo, gotovo lijepo, podigao je lijevu ruku i izvadio opušak iz usta. Bacio ga je na zemlju.

Znao je vrlo dobro što tad slijedi. Les Crews došao je da pomogne bratu Ranu. Ali Ran je već bio mrtav, a Les je zakasnio da mu pomogne i to ga je žderalo više nego prljavi posao za koji je bio plaćen.

Les je izgubio dar govora, podigao je ruku, a Chavis je povukao revolver i opalio.

Zrno je pogodilo Lesa Crewsa i revolver mu je ispio iz ruke još prije nego što je dospio da ga upotrijebi. Uhvatio se rukama za prsa, koljena su mu popustila i skljkao se ničice na zemlju.

VI

Bat nogu u čizmama približavao se nogostupom i Chavis se okrenuo poput zvrka da vidi tko mu prilazi. Živci su mu još bili prenapeti.

Prišao mu je šerif Hilliard i u polumraku stao sučelice Chavisu, ne opazivši u prvi tren dva mrtva tijela koja su ležala na ulazu u štalu.

— Zašto ste pucali?

Chavis mu palcem pokaže na braću Crews. Hilliard ih pogleda i

trgne se. Prišao im je žurnim korakom i nagnuo se nad Lesa.

— Zar ste ih obojicu ubili?

— Kako vidite.

— Čuo sam ja za vas da ste opasan čovjek.

— Od Bena Majorsa?

— Od Bena — prizna mu šerif Hilliard i pogleda ga prijekorno.

— Zar vam Ben nikada ne dopušta da mislite svojom glavom? — zajedljivo će Chavis.

— Skratite jezik, momče, inače ću vas optužiti za umorstvo braće Crews.

— Cijeli grad zna da su oni mene htjeli ubiti, šerife — odgovori mu Chavis.

Gomila radoznalaca okupila se oko Chavisa i šerifa, pa ih je Hilliard grubim glasom počeo rastjerivati dok svi nisu otišli osim Hala Craycrofta. Vlasnik saluna nasmijeshio se prijateljski Chavisu.

— Sve sam vidio svojim očima. Ran je pucao kao mahnit u Chavisa kad ga je Chavis ustrijelio, a Les se više pravio važan nego što je bio brz u potezanju revolvra.

Hilliard je kimnuo glavom i odmaknuo se od Ranova tijela.

— Ne udaljujte se iz grada, Chavise.

— Bit ću na Chainlinku ako zaželite sa mnom razgovarati, šerife.

Šerif se smrknutim pogledom zagleda u oči Chavisu, a kako nije mogao izdržati Chavisova pogleda, okrenuo je glavu i pogledao u stranu.

— Dobro, može i tamo — promrmlja Hilliard i otiđe.

— Ja odoh po doktora Harringtona — reče Craycroft i nestade u noći.

Chavis je napokon ostao sam. Zapiljio se u mrtvu braću zadubljen u misli, a potom se trnuo i žustrim korakom pošao niz ulicu prema brijačnici.

Corey Wate mu je pobjegao. Chavis prokune i pođe po konja. Odjahao je prema sjeveru. Sva mu je utroba treperila, a ruke su mu drhtale od prenapetih živaca. Uvijek se tako osjećao poslije borbe. Connie nije imala pravo. Nije on uživao u prolijevanju krvi, dapače, plašio je se. Kad je došao nasuprot Ranu usred ulice, noge su mu se ukočile od straha. Nije mogao pobjeći s poprišta sve da je i htio.

Hilliard je odmah požurio da što prije stigne na ranč Spur i obavijesti Majorsa o najnovijim događajima u Spanish Flatu. Imao je već prilike vidjeti Bena Majorsa bijesna, ali još nikada toliko jako. Lice mu je poplavilo od srdžbe, a kako nije mogao mirno stajati na jednom mjestu, koračao je nervozno po sobi.

— Prokletstvo! I kažeš, Craycroft je jedini svjedok očevidac, zar ne? — zapita Majors Hilliarda, a oči su mu se suzile.

— Koliko ja znam.

— Odlično! Vрати se odmah natrag i zatvori Chavisa zbog umorstva.

— Ali to nije bilo umorstvo — usprotivi se slabim glasom Hilliard.

— Baš me briga što ti o tome misliš. Želim da ga vidim iza brave. Doduše, ni jedna ga porota neće proglasiti krivim, ali uspijemo li ga optužiti i dovesti pred sud, neće nam se neko vrijeme ovdje motati među nogama. On drži prijelaz preko bila, ceri nam se u brk kao

rakun i ne da nikome da prijeđe na drugu stranu.

— Bojiš ga se? — posprdno će Hilliard.

— Bogami ne! Ali zakvačim li se s njim, izgubit ću najbolje ljude koji mi trebaju za konačan obračun sa Sidom Vivianom. Nema smisla da ih šaljem u sigurnu smrt.

— Što ako se usprotivi hapšenju?

— Zatvori ga, nije me briga kako.

U osam sati ujutro šerif je odvažno ujahao u dvorište ranča Chainlink. Connie ga je dočekala na dvorištu i rekla mu da je njezin predradnik otišao na mali rit u krčidbu.

Čim je izjahao iz dvorišta, Hilliard je okrenuo konja prema malenu ritu obraslu u mahovinu i močvarno raslinje. Tu, u malenu udolju, zatekao je Chavisa kako tjera vola upregnuta u težak jaram. Debeli konopci držali su oboreno deblo koje je vol izvlačio iz močvare. Mladi Gary Niles stajao je do koljena u zelenoj i blatnjavoj vodi i pazio da konopci ne popuste.

Šerif je izjahao iz šipražja i zaustavio konja.

— Što želite? — zapita ga Chavis čim ga je ugledao.

Hilliard je uvukao ruku u košulju i bez riječi izvukao savijen komad papira koji je pružio Chavisu. Chavis otvori presavijen papir i uze ga polagano čitati, a lice mu se zgrči od srdžbe.

— Što to znači, do vraga?

— Ja ga nisam napisao. Ja samo izvršavam ono što na njemu piše.

Chavis mu vrati uhiđbeni nalog.

— Spalite ga i pepeo bacite Benu u lice.

— Nećete se pokoriti nalogu?

— Ne, neću.

— Dobro, onda moram skupiti ljude i doći po vas s potjerom, a to je samo gubljenje vremena.

Chavis je šutio neko vrijeme i razmišljao, gledajući u šerifa jarosnim očima.

— Imate pravo. Idem s vama — progovori napokon, pa se obrati mladiću:

— Momče, javi McCaigu i Connie da je Majors izdao nalog da me se uhapsi i zatvori zbog umorstva braće Crews. Reci im da se ne miču s ranča i da ustrijele svakog tko na nj zagazi. I pazi, nikakvih ludorija! Nemojte dolaziti u grad da bi me izbacili iz zatvora, jer Majors baš to i želi da učinite. Sraunio bi i vas i ranč sa zemljom. Čuvajte se te stupice, razumiješ?

Gary kimne potvrdno glavom, skoči na sedlo i odjaha u divljem galopu prema ranču Chainlink.

— Hajdemo i mi — pozove Chavis šerifa.

— Moram vam oduzeti revolver.

— Dat ću vam ga kad stignemo u grad. Ne želim nenaoružan jahati preko krajine. Lako bih mogao postati plijenom nekog zlonamjernika. A tko vam je naredio da me uhapsite?

— Ben.

— Ali Craycroft može posvjedočiti da sam nevin.

— Može.

— Znači, Ben hoće da me tako odstrani sa Chainlinka, zar ne?

— Mislite vi što hoćete — odbrusi mu Hilliard koji očito nije bio raspoložen za razgovor, pa su ostatak puta proveli u tišini sve do Spanish Flata.

— Sad mi dajte revolver — zatraži Hilliard kad su stigli u gradski zatvor.

Chavis mu preda revolver, a Hilliard ga povede niz dug i uzan hodnik u kojem su bile ćelije.

— Žao mi je, ali Ben vas je morao zatvoriti i skloniti sa Chainlinka, inače bi propao — reče šerif kad ga je zaključao iza vrata s rešetkama.

— Ben je sad odjednom velik zastupnik zakona, ali savjest ga nije ni najmanje pekla kad je ubio Hala Cartera.

— Cartera? Tko je ubio Cartera? — začudio se šerif.

— Vratili su mi njegovo tijelo privezano lasom preko sedla s ovom porukom — objasni mu Chavis i pruži ceduljicu kroz rešetke na vratima.

— Ben nema veze s tim umorstvom — reče Hilliard nakon što je pročitao ceduljicu.

— Kako znate?

— Ja ga dobro poznajem. On nije tako podao čovjek. Eto kako znam.

— A zar nije on unajmio braću Crews da me ubiju? — zapita ga Chavis i prezrivo se naceri.

— Htio vas je samo uplašiti. Nadoao se da ćete pobjeći odavde kad čujete da vas braća traže. Stoga su braća i pričala na sva usta, čim su stigli u Spanish Flat, da će vas ubiti. Zapamtite, Ben nije podlac koji bi ustrijelio Cartera iz zasjede i iskoristio njegovo tijelo kao mamac.

— Možda — promrmlja Chavis koji se nije dao tako lako razuvjeriti.

Kad je ostao sam, Chavis sjedne na ležaj i tiho prokune svoju sreću. Benova je namjera bila očita. Tracy Chavis iza rešetaka ne može mu

smetati, a pobjegne li iz zatvora, Majors će imati zakonsko opravdanje da pođe za njim u potjeru i da ga ubije.

Šetao je gore-dolje po ćeliji kao lav u kavezu. Chainlink će bez njega postati samo još jedan krak hobotnice koja se zove Spur.

Kroz prozor ćelije vidio je hotel i ulaz u salun Dovers' Rest na suprotnoj strani ulice. Dva su kauboja s ranča Spur išla nogostupom prema hotelu. Jedan je sjeo na stolicu na trijemu hotela, podigao noge na ogradu i zapalio cigaretu. Očito, spremio se na dugo čekanje. Zgledavao se neprekidno u prozore gradskog zatvora. Njegov prijatelj, Shad Carruth, otišao je niz ulicu.

Ljudi Bena Majorsa spremali su opsadu.

Nejasni otisci potkovanih kopita jedva su se razabirali u žitkòm blatu. Sagnut, Hilliard je proučavao mutne tragove. Iz tragova se jasno vidjelo da se Carter vratio sa Chainlinka i da je ostavio konja u koralu. Ali tu je priča i završavala, pa je Hilliard morao odjahati da potraži tragove oko kuće. Objahao je ranč u širokom krugu prije nego što ih je našao.

Pri podnožju obronka nedaleko od kuće, našao je tragove šestorice jahača koji su se spustili s gorja Yellows. Tamo su se vjerojatno utaborili dok je jedan jahač pošao prema kući. Slijedeći njegove tragove, Hilliard je došao do mjesta gdje je jahač zaustavio konja i sjahao. Tri opuška otkrila su Hilliardu da je nepoznati jahač tamo čekao u zasjedi. Nekakav svjetlucač predmet zapleo je šerifu za oko. Sjahao je i

podigao čahuru metka puške kalibra 32-20. Spremio ju je u džep.

Busijaš se potom vratio k svojim prijateljima, vodeći sa sobom još jednog konja. Na tom je konju zacičelo bilo privezano Carterovo tijelo, pomislio je Hilliard. Kad se ubojica vratio do mjesta gdje su ga čekali ostali jahači, svi su zajedno odjahali prema Chainlinku.

Hilliard je neko vrijeme stajao na tom mjestu i razmišljao. Tko ima pušku kalibra 32-20? Nikoga se nije mogao sjetiti koga on poznaje. Pošao je za tragovima prema Chainlinku.

Prema tragovima koje je tamo našao, jahači su se zaustavili ispred Conniena ranča, a samo dva konja pošla su prema dvorištu. Jedan se jahač vratio nakon što je ošinuo konja s Carterovim tijelom preko sedla i utjerao ga u dvorište. Jahači su se potom vratili i prebo bila odjahali u goru.

Hilliard je pošao za njihovim tragovima vijugavom stazom koja se probijala uzbrdo između bistra potoka brzaca i visoke bijele klisurine.

Na mjestu gdje cesta izbija na bilo i nastavlja vijugati kroz valovitu i šumovitu visoravan, nastavio je oprezno jahati, zagledavajući iza svakog stabla, ušiju napetih na svaki i najmanji šum iz tamne šume.

Sumnjao je na Sida Viviana da je ubio Hala Cartera. Sid je imao razloga, kao i Ben da se što prije i što brže otarasi Chavisa. Sid je sigurno vidio Cartera kad je dojahao u Chainlink. Poslije su sišli s gore i ustrijelili ga, nadajući se da će se Ben već nekako snaći i optužiti Chavisa za umorstvo Cartera. Da nije bilo braće Crews, možda bi i uspjeli u svom naumu. Uostalom, Chavisu

je to bilo svejedno. On je i tako čamio u zatvoru.

Tragove je izgubio u rječici Oro, neke tri milje sjevernije od ranča Flying V, ali po zadnjim tragovima koje je vidio zaključio je da su jahajući otišli prema sjeveru. No, bila je to samo pretpostavka koju nije mogao dokazati. Nastavio je jahati korakom prema gnijezdu Sida Viviana.

Oblio ga je hladan znoj kad je stigao na ranč Flying V.

— Side!

Sid Vivian izašao je na prag kuće.

— Zdravo, Paule! Koje te dobro nosi ovamo?

— Želio bih pregledati tvoju pušku. Hal Carter je sinoć ustrijeljen iz busije puškom kalibra 32-20.

— Zar me optužuješ za umorstvo Cartera, Paule?

— Ne. Samo se propitujem.

— Onda uđi — pozove ga Sid Vivian i zlobno se naceri, pa se skloni s praga i pusti Hilliarda da uđe u kuću.

Poslije oskudne zatvorske večere, Chavis se zagledao ponovno kroz prozor. Vidio je kauboja s ranča Spur kako sjedi još uvijek na trijemu hotela. Shad Carruth ponovno je prošetao ulicom.

Tek što je pao mrak, otvorila su se vrata dugog hodnika sa ćelijama. Ušao je Paul Hilliard sa svjetiljkom u ruci. Stavio je svjetiljku na pod i otključao vrata Chavisove ćelije.

— Obišao sam Carterov ranč. Ubojice su došle s gorja Yellow. Jedan je dočekao Cartera i ubio ga iz busije, a potom se sa svojom pratnjom vratio u goru. Carter je ubijen iz puške kalibra 32-20. Bio sam kod

Sida Viviana, ali on nema puške tog kalibra, a nema je ni jedan od njegovih kauboja, što opet ne znači da ga oni nisu ubili.

— Zašto vi to meni pričate i zašto se toliko zanimате za sirotog Cartera. On je mrtav.

Hilliard je nastavio, praveći se da nije čuo Chavisovu upadicu:

— Sreo sam Bonesa Rileyja na povratku u grad i on mi je rekao da se Majors sprema da napadne Chainlink, pa sam dobro razmislio o svemu. Znae, ja ne bih postupao ni sa psom tako kako oni postupaju s vama, pa sam stoga odlučio da vas pustim iz zatvora. Ben se može pjeniti koliko hoće. Ja sam izgubio uhidbeni nalog, to je sve. Vi niste pobjegli iz zatvora i nitko nema zakonskog prava da za vama pođe u potjeru — reče mu šerif Hilliard, proguta slinu, pa nastavi:

— Ali to ne znači da se ne morate čuvati. U ovom trenutku Ben vas mrzi više nego Sida. Grdno ste mu zapaprili i on vam to nikada neće zaboraviti.

— Doista? — začudi se Chavis.

— No, on samo želi ščepati Viviana za vrat. Vi mu u biti niste važni. Šteta što ste mu se zamjerili. Inače bi vas ostavio na miru.

— Bilo bi mu najbolje da me što prije ostavi na miru — dometne Chavis.

— Chavise, nemojte se prenageliti. Ben je jači nego što mislite. Zdrobit će vas.

— Doista? A što se vi u to petljate, šerife?

— Razočarao sam se u Benu. Promijenio se u posljednje vrijeme. Teško ga je prepoznati. Postao je okrutan i bezobziran, a ja mrzim nasilje.

Chavis zakopča opasač i pregleda kolt.

— Shad Carruth se mota po gradu sa svojim prijateljima. Sretnu li me, morat ću ih ustrijeliti — napomenu Chavis prije nego što je izašao iz šerifova ureda.

— Vidio sam ih. Vaš vas konj čeka osedlan iza kuće.

— Hvala, šerife. Vi doista na sve mislite — reče Chavis i izađe na stražnja vrata iz gradskog zatvora.

Odmah je odjahao iz grada. Po glavi su mu se neprekidno motale misli o šerifu Hilliardu. Odjednom je počeo cijeniti tog čovjeka zbog njegove odanosti svom pozivu i odlučnosti da živi i radi po svojoj savjesti.

Kad je dojahao na pol puta do Chainlinka, okrenuo je konja prema ranču Spur. Čim je ugledao prva svjetla, sjahao je, zavezao konja za stablo i nastavio put pješice.

Provirio je kroz prozor kuće u prizemlju i ugledao Majorsa i njegovu kćer Saru u velikoj sobi. Zadovoljan onim što je vidio, popeo se na prstima na trijem kuće i ušuljao u kuću, a da ga nitko nije ni čuo ni vidio.

Banuo je iznebuha na vrata velike sobe i za sobom ih tiho zatvorio, uperivši revolver u Bena Majorsa. Brzim pogledom osvrnuo se po velikoj sobi.

Bones Roley koji je stajao u kutu sobe, pa ga Chavis nije mogao vidjeti kroz prozor, prijateljski mu se nasmiješio. Uz njega je bio i Roy Durand, gušeći u sebi nemoćan bijes.

— Vidi vraga! — procijedi Majors kroza stisnute zube.

— Bene, šutite i slušajte dobro što ću vam sada reći — upozori ga

Chavis, pa nastavi smirenim glasom:

— Ako se vi i Sid želite poklati, ja se u to neću miješati, ali morat ćete naći neki drugi put da dođete do njega i to put koji ne vodi preko Chainlinka. Zateknem li i jednog vašeg kauboja na zemljištu Chainlinka, ubit ću ga kao strvinara. I još nešto, napravili ste veliku glupost kad ste ovamo pozvali braću Crews. Sad ste ih izgubili, a s njima i ono malo ugleda koji ste još imali u dolini.

— Teške riječi — promrmlja Ben Majors.

— Hilliard je potrgao onaj vaš lažni uhiđbeni nalog. Izgubili ste i njega i zakon više nije vaša prćija. Sad ste se izjednačili sa svima nama.

Nije čekao da čuje Majorsov odgovor. Okrene se prema Bonesu Rileyju i oslovi ga:

— Žao mi je što te vidim u lošem društvu, Riley — odbrusi Bonesu, okrene se i izađe iz sobe.

— Zaboga, ubit ću ga! Ubit ću tog drznika! Što taj sebi svašta ne dopušta?

— Ne dopušta on sebi, nego mu ti dopuštaš — podbode ga Sara.

— Van, tornjaj se odavde! — izdere se Majors na svoju jedinicu.

Dobacila mu je kratak pogled, pogled koji on nije mogao razumjeti, pun suosjećanja, sažaljenja i blage mržnje i bez riječi prigovora polagano izašla iz velike sobe.

Majorsa je još jače razbjesnilo ponašanje Sare. Skočio je iz stolice kao da ga je netko podbo iglom u stražnjicu.

— Roy, osedlaj mi odmah konja!

Otišao je u svoju radnu sobu i opasao revolver. Istrčao je iz kuće, zajahao i odgalopirao s ranča Spur.

Još sav zapaljen od srdžbe, hrabro je ujahao na ranč Flying V.

— Side! Side Viviane, došao sam u miru. Htio bih s tobom razgovarati — poviče prema kući Sida Viviana.

— Jesi li to ti, Bene? Uđi — ponudi mu Sid s praga i doda:

— Pete, drži ga na nišahu.

Kad je Majors ušao u Sidovu kuću, ugledao je Peta, naslonjena na zid, s revolverom u ruci.

— Upali smo u gadnu kašu, ti i ja, Side. Najprije si mi zabranio ljetnu ispašu stoke na gorskim proplancima, a potom si podigao onu branu i ostavio sjeverni dio Spura bez kapi vode. I ubio si onog Cartera i meni pripisao tu svinjariju — reče Majors Sidu.

— Varaš se, Bene. Ja sam samo htio navaliti to umorstvo na vrat Chavisu — odvrati mu Sid Vivian, a oči su mu se smekšale.

— Vidim da ne poričeš da si ga ti ubio.

— Kad bih i poricao, ti bi me nazvao lašcem. Zapravo, nisam ga ja ubio, a nisam ga ni dao ubiti. No, ja znam tko ga je ubio i nisam ga htio u tome spriječiti.

— Možda si mu čak i malo pomogao, a?

— Možda, Bene, ali da ti umirim savjest, ponavljam ti da ga ja nisam ubio.

— Nisam imao drugog izbora — upadne im u riječ iznenada Pete Vird, igrajući se revolverom.

— Ti zaveži kad te nitko ništa ne pita — odbrusi mu Sid Vivian.

— Zašto me želiš izgladnjeti, Side? — nastavi Majors.

— Bit ću iskren, Bene. Osim tebe, u ovom kraju, ja sam najbogatiji čovjek. Kad propadneš, kupit ću Spur za sitne novce.

— Pet tisuća dolara nije dovoljno ni za moje dvorište.

— Imam ja mnogo više novaca, Bene — ljutito će Sid Vivian, a oči su mu se zastaklile kad je Majors spomenuo pet tisuća dolara.

— Prije nego ti kažem zašto sam došao, moram te upozoriti da te se ne bojim, Side, ni tebe, a ni tebi sličnih. Jasno?

— Jasno kao sunce — suho, mu odvrati Sid.

— Dobro, a sad da se nagodimo. Nastavimo li se gložiti, pobit ćemo se međusobno, a onaj treći će se smijati i time okoristiti.

— Očito, Bene.

— Ali mi to možemo spriječiti. Ti imaš nešto što ja želim, a ja imam nešto što ti želiš. Slijediš li me?

— Kako ne. Ja imam pašnjake za tvoju stoku, a ti imaš Spur — odgovori mu Sid Vivian i zadovoljno se nasmiješi.

VII

— Zaveži već jednom! — izdere se Ben Majors na svog predradnika.

— Neću dok mi ne kažete istinu — zaintačio se Bones Riley.

— Jesi li ikada čuo da pero posiječe gore od mača?

— Jesam. A zašto me to pitate?

— Sidov potpis na našoj nagodbi vrijedi više nego deset mojih kaubojja koje bi tako i tako izgubio podem li na Sida.

— Ako se nagodite sa Sidom, ja odlazim — odlučno će Bones Riley.

Majors se samo prezirno naceri. Kad su ujahali u dvorište ranča Spur, zatekli su u njemu Sida Viviana. Ponašao se bahato i kao da je kod svoje kuće.

— Došao sam da vidim kako živi-te — dobaci im Sid.

Ušli su šutke u kuću, a Sid se zavalio u veliki kožnati naslonjač u kojem je obično sjedio Majors.

— Naslonjač ti je premekao kao i srce u tvog predradnika — posprdno će Sid, dok se Majors samo kiselo nasmiješio na tu Sidovu zlobnu zadjevicu, ogorčen Sidovim drskim vladanjem.

— Nemoj se mrštiti, Bene! Bez mene se više ne možeš suprotstaviti ljudima na Chainlinku. Stoga si se sa mnom i nagodio. Vrijeđa te što me vidiš zavaljena u tvoj naslonjač i što otresam pepeo sa cigarete po podu tvoje sobe, ali ne zaboravi da te samo ja mogu spasiti, pa nemoj više nikada biti prema meni neljubazan kad ti dođem u posjet.

— Zahvalnost je vrliha budala. Ja tebi ništa ne dugujem.

— Nije to baš tako jednostavno kako to misliš. Niles, Craycroft, a i cijela visoravan Mogul drži nas na oku. No, otjeramo li one usijane glave sa Chainlinka i oslobodimo li ih se, puca nam prsluk što tko o nama misli i govori.

— Ne želim da naudimo djevojci. Čim se oslobodimo onog Chavisa, ja ću joj već utuviti pamet u glavu.

Vivian je ustao i grohotom se nasmijao Majorsu u lice.

— Ti si zagospodario ovom krajinom jer si otimao zemlju sirotinji, ali si se sada namjerio na tvrd orah, pa bi mogao polomiti zube ako ti ja ne pomognem. Stoga moramo udariti na Chainlink svim sna-

gama. Mislio sam da ću zaskočiti Chavisa ako mu ukradem onaj njegov ček. Potom ga je Pete podbo u najosjetljivije mjesto onim komadom kravlje kože sa žigom Chainlinka. Ti si zato unajmio one ubojice, braću Crews, koji su završili kod pogrebnika. I tvoji su ga kauboji htjeli spriječiti u podizanju ograde. I sve nam to bješe uzalud. Moramo mu stati na rep jednom za svagda — reče Sid i izađe iz kuće ne rekavši ni zbogom.

Čim je Sid Vivian odjahao, u sobu je banula Sara Majors zajapurena lica.

— Zar taj prostak doista mora doći u našu kuću da bi s tobom razgovarao? — zapita oca.

Majors je samo odmahnuo rukom i okrenuo joj leđa, pokazujući koliko mu ide na živce kad mu žene zabadaju nos u poslove.

Uvrijeđena, Sara je pošla za Bonesom Rileyjem na dvorište. Privlačila ju je razumnost tog čovjeka, razumnost koja je nedostajala njezinu ocu. Bones je opazio da je Sara zabrinuta i utučena.

— Kad se čovjek sprijatelji s tvorom, onda i zaudara kao tvor — reče joj kad ga je sustigla.

Sara je potvrdno kimnula glavom.

— Osedlajte mi konja, Bones, molim vas.

Doveo joj je osedlana konja upravo u trenutku kad je Ben Majors izašao na trijem kuće. I Sara ga je opazila. Uzdahnula je i brzo uzjahala.

— Sara! Stan! Kamo ćeš? — poviče Majors za svojom jedinicom.

— Idem na jahanje.

— Da se nisi micala iz kuće!

Sara je šutjela. Spustila je pogled i zagledala se u zemlju.

— Što šutiš? Sjaši! Bones, odvedi konja natrag u staju! — srdito mu naredi Ben Majors.

— Neću, Bene — odvrati mu Bones i uzjaše konja.

Majors pritrča i uhvati Sarina konja za uzde.

— Bene, ostavi djevojku na miru, jer ću te inače zgaziti — zaprijeti mu Bones.

Prestrašen, Majors pusti uzde i ustukne korak.

— Bježi, Sara! — obrati joj se Bones i udari Sarina konja po sapi-ma, a konj udari u trk i odgalopira iz dvorišta.

Kad su ostali sami, Bones se okrene Benu Majorsu.

— Slušaj, Bene. Predugo si me vukao za nos. Sad mi je dosta tebe i tvog prijatelja Sida Viviana. Još nedavno mislio sam da si čestit čovjek, ali sam se jako prevario. Nisko si pao. Pao si na Sidove grane i zamjerio se svojoj vlastitoj kćeri. Ja odsad sam odgovarati za svoja djela — reče mu na rastanku, nata-kne šesir nisko na čelo i odja-še s ranča Spur.

Malo poslije podneva, nakon što je uzeo plaću koju mu je Majors dugovao, Bones Riley je ujahao u dvorište ranča Chainlink. Chavis je izašao iz korala kad ga je čuo i pogleda ga upitno, podigavši obrve.

— Zdravo, Bones!

— Došao sam da ti pomognem. Ostavio sam Bena — reče mu Bones i sjaha.

— Zašto?

— Promijenio se nagore. Spetljao se sa Sidom protiv tebe. Ne želim da me uvali u svoje prljave poslova.

— Složi ležaj u spavaonici, pa dođi u koral da mi pomogneš — odvrati mu Chavis poslije kraćeg razmišljanja.

Upravo u trenutku kad je Chavis pošao natrag prema koralu, prasnu-la je puška s obližnjeg brijega i zrno se zabilo u drvenu ogradu ko-rala.

Chavis se bacio na zemlju. Dopu-zao je do ograde korala i povirio iza ugla u šumarak na brijegu. Ustao je i utrčao u koral. Uzjahao je i izjahao u galopu iz dvorišta. Konjska kopita udarala su o kame-nitu stijenu da su sve iskre vrcale. Chavis je nesmiljeno podbadao ko-nja ostrugama i tjerao ga uz strmi-nu brijega.

Kad je prasnuo drugi pucanj i zrno se odbilo od stijene ispred ko-nja, Chavis je skočio iz sedla i potr-čao u najbliži zaklon iza rijetka tr-novita grma.

Napadač je neprekidno držao grm pod vatrom, pa se Chavis prili-jepio uza zemlju poput zmije.

Nakon što je opalio tri uzastopna hica u napadača, skočio je na noge i bacio se u zaklon iza ovećeg kame-na. Napunio je revolver i provirio iza stijene. Nanišanio je u šarenu kockastu košulju napadača iz busi-je.

Čim je opazio da je Chavis u do-bru zaklonu i osjetio da je u opasno-sti, busijaš se dao u bijeg. Chavis potrča za njim koliko su ga noge nosile uz strminu brijega. Kad je stigao na sljeme brijega, busijaš je već daleko odjahao, pa ga nije više mogao prepoznati.

Vratio se natrag na ranč, poku-njeh i ljutit na samog sebe. Prišao mu je Bones Riley,

— Gledaj što sam izvadio iz ograde korala — reče mu Riley i pruži Chavisu zrno ispaljeno iz puške kalibra 32-20.

— Gospode, taj je čovjek ustrijelio i Cartera.

— Pođimo za njegovim tragom. Još je pola dana pred nama. — predloži mu Bones Riley.

Nebom su plovili crni oblaci, a studeni vjetar ohladio je zemlju. Kad su Chavis i Riley izbili na bilo iznad Chainlinka, ponoć je već bila davno prošla.

— Utaborit ćemo se na Mogulu. U mraku ne vidimo slijediti tragove. Znamo da je morao prijeći preko bila, a odavde je mogao udariti bilo kamo — zaključio Bones.

Chavisu nije bilo po volji da gube vrijeme u spavanju, ali je Bones imao pravo. Prejahali su potok i nastavili se penjati sve dok nisu izbili na visoravan Mogul. Potražili su pogodno mjesto za noćenje, sjahali, sputali konjima noge, umotali se u gunjeve i zaspali.

Ustali su u ranu zoru i nastavili slijediti tragove preko valovite visoravni obrasle u gustu crnogoricu. Dan je svanuo siv i kišovit. Studen vjetar pun vlage zavijao je kroz guste krošnje visokih borova i jela. Ali razdanilo se dovoljno, pa su mogli vidjeti tragove koje gusta kiša još nije dospjela zbrisati.

— Bones, što ti misliš, tko bi mogao imati pušku kalibra 32-20?

— Koliko se ja sjećam Wate je imao pušku tog kalibra.

Chavis kimne zamišljeno glavom. Watu se izgubio svaki trag od one noći kad je Chavis ustrijelio braću Crews u Spanish Flatu.

— Zacijelo ga Sid plaća — reče Chavis.

— Vrlo vjerojatno — odgovori Bones i pogleda u nebo.

— Oblaci se kidaju.

Dok su se uspinjali sve više i više u gorje Yellowss, plavo nebo pokazalo se među pukotinama u oblacima. Nisu znali gdje se Wate skrivao u zadnje doba, ali neki stari rančer, koji je živio nekoliko milja niže od Viviana, rekao im je da je vidio Wata u staroj daščari uz rječicu Oro.

Daščara u kojoj je živio Wate bila je stara rasklimana i nakrivljena koliba. Bones je držao kolibu na nišanu dok je Chavis sjahao.

— Wate! — izdere se Chavis.

Poziv je ostao bez odgovora.

— Ne vidim mu konja — napomene Bones.

S revolverom u ruci Chavis je povirio u kolibu i ušao kad se uvjerio da je prazna.

U daščari je bilo tamno i sve puno paučine.

— Najmanje tri-četiri dana nije ovdje noćio. Zacijelo se boji da ga ne uhvatimo na spavanju — reče Chavis kad je izašao iz daščare.

— Pojihat ću malo naokolo — reče Bones i nestade među drvećem u šumi.

Chavis se ponovno vratio u daščaru i pomno je pretražio. Ništa važnog nije u njoj našao.

Trgnuo se kad su vrata zaškripala. Naglo se okrenuo i povukao revolver.

— Vidio sam ti konja pred kućom, pa sam ušao. Znaš li, možda, gdje je Wate? — zapita ga Pete Vird s praga, razrogačenih očiju.

— Ne, ne znam.

— Taj se samo skita. Prekjučer je došao na ranč i digao nam komad slanine.

Pete je danas vrlo miroljubiv i ljubazan, pomisli Chavis.

— A što ti tu tražiš?

— Slaninu — odvrati mu kratko Pete, uđe u daščaru i skine s grede komad slanine zamotan u mastan papir.

— Do viđenja — dobaci Chavisu i odjaše.

Pete se neobično ponašao. Ne bi on došao u daščaru po slaninu da nije znao da tu neće zateći Watea. Pete je možda odnio slaninu Wateu koji se skrivao negdje u šumi.

Pozvao je Bonesa da se vrati, pa su zajedno pošli za Peteom, jer najlakše su mogli pronaći Watea tako da slijede Peteov trag. Ali Vivianov se kauboj nije ni najmanje trudio da zamete svoje tragove, što je Chavis još više zbunilo. Tad se dosjetio jadu. Pete je odjahao ravno na ranč Fyling V.

— Ta nas ništarija želi namamiti u stupicu — napomene Bones.

— Dvojim. Ostavit ćemo konje ovdje u šumi i držati na oku ranč. Kladim se da će Pete ponovno izjahati čim bude siguran da smo otišli odavde.

Zavezali su konje za stabla i pošli pješice na brdo iznad Sidovog ranča i stigli na ono isto mjesto s kojeg je, nema tome davno, Chavis pucao u prozore Sidove kuće. S tog su mjesta mogli neopazice pobjeći, ali i promatrati što se događa na Sidovu ranču.

Nebo se nije razvedrilo tog poslijepodneva. Oblaci su se gomilali sa zapada i valjali iznad njihovih glava, a sjene putovale od stabla do

stabla. Chavis je legao na zemlju i napeto promatrao što se događa u dvorištu ranča Flying V dok su mu se glavom rojile teške misli.

Neznanac koji je opljačkao njega i starog Jima prije četiri godine bio je iz ovih krajeva. U to je bio više nego siguran. Ali još nije znao tko bi to mogao biti. A sad su ga salijetala i nova pitanja. Kakav udio ima Wate u ovom sukobu? Što će sada poduzeti Majors i Vivian? I kada?

— Pazi dolje! — tiho ga upozori Bones i trgne iz razmišljanja.

Misleći zacijelo da je zrak čist, Pete Vird izjahao je iz dvorišta ranča Flying V. Chavis kimne glavom Bonesu. Potrčali su do konja, uzjahali i pošli za Peteom na razumnoj udaljenosti.

Vird, misleći da je sam, nije ni nastojao da skrrije tragove dok je jahao preko potočića i kamenitih stijena sve dublje u divlje predjele. Kraj je bivao sve pustiji i krševitiji, pa su morali zaostati što dalje iza Virda da ih ne opazi. Došli su do potoka u kojem su izgubili Virdove tragove.

— Namagarčio nas je — reče Bones i prokune.

— Ne, nije. Pete je samo oprezan.

Jahali su sredinom potoka pomno proučavajući sve zavoje i plicake. Pred njima je zažuborio strm slap.

— Evo, tu je izašao iz vode — veselo poviče Bones pošto su gotovo sat vremena gackali po potoku.

Već se spustio sumrak kad su začuli topot kopita u daljini. Sakrili su se iza tamnih borova i čekali dok pokraj njih nije projahao jahač u brzu kasu.

— Pete!

— Predao je poruku i hranu i vraća se kući — zaključio Bones.

Sjahali su i zavezali konje za bor, pa pošli pješice za Peteovim tragovima u sve uži kanjon. Kad su došli do pola kanjona, sunce je zapalo iza gore. Više nisu vidjeli tragove, ali su nastavili hodati niz krševitu guduru, jer drugog puta nisu vidjeli. Izbili su iza zavoja i ugledali svjetlost vatre.

— Eno ga! — šaptom će Bones.

Vidjeli su vatru, ali oko nje ni žive duše. Wate, koji se bojao Chavis, nije ostao uz vatru. Razdvojili su se. Bones je krenuo prema vatri s lijeve strane, a Chavis s desne. Chavis se šuljao sagnut uz zemlju. Kad je stigao do niska žbuna, izvukao je revolver i pošao dalje skaćući od stabla do stabla.

Začuo je topot konjskih kopita s druge strane gudure. Wateov konj, trčao je neosedlan i bez jahača. Netko je kriknuo u noći, a potom je planuo hitac. Sjena u trku izbila je između stabala i bacila se u zaklon iza stijene. Bones se pojavio iza susjednog grma.

— Je li to Wate? — zapita Bones.

— Bradom i glavom. Ukliještili smo ga uz klisuru. Ali nam to neće mnogo pomoći. Ja ga želim uhvatiti živog.

Chavis izađe na čistinu i povika prema klisuri.

— Wate! Predaj se jer ćemo te inače izgladnjeti. Odbaci oružje.

Wate opali hitac iz revólvera kao odgovor na Chavisov poziv. Chavis se zakloni iza debela bora. Kad je pucnjava utihla, oprezno je pošao prema klisuri. Začuo je tih šum i pogledao uvis u rub stijene. Opazio je sjenovit lik koji se odmah povukao u zaklon.

— Vidio sam ga, Bones. Gore je na stijeni. Štiti me vatrom — povikao je Chavis.

S revolverom u ruci Chavis se počne verati uz klisuru. Čim se popeo do ruba, bacio se potrbuške na zemlju i očima potražio Wata u tami. Wate mora biti tu negdje u blizini, pomislio je. Kiša je gusto romonila, a potok pod klisurom žuborio, što je zatomilo škripu njegovih čizama kad se počeo šuljati uz rub klisure.

Kad je planuo prvi hitac, skutrio se iza kamena. Ukočio se od straha kad je začuo šum koraka ispod svog zaklona na uskoj kamenitoj stazi. Chavis skoči na nju. Pao je točno na Wata i udario ga nogama u prsa.

Odvaljali su se niz strminu preko grmlja i kamenja i zaustavili u plitkoj vodi studena potoka. Wate je bio pod njim. Chavis ga je uhvatio za vrat, a Wate se otimao i udario ga revolverom po bradi. Prije nego što je Watu uspjelo da ga još jednom udari, Chavis mu je zaronio glavu pod vodu.

U tom se trenutku sjetio Cartera i braće Crews, zasljepljen mržnjom, gotovo je utopio Wata. No, kad je Wate ispustio posljednje mjehuriće zraka, Chavis se trgnuo, spoznavši da time ništa ne bi postigao. Izvukao je Wata iz vode i odvukao ga na pješčani sprud.

Čuo je topot konja i podigao je glavu da vidi tko dolazi.

— Doveo sam konje. Jesi li ga uhvatio? — zapita Bones.

— Jesam, ali mi moraš pomoći da mu istisnem vodu iz pluća.

— Napokon se i on okupao nakon dugog vremena — reče Bones i pruži pušku Chavisu.

— Drži, našao sam njegovu pušku kalibra 32-20.

VIII

Chavis je jahao uspravno u sedlu i čvrsto držao uzde. Uz njega se na svom konju skvrčio Bones. Podigao je ovratnik kaputa da se zaštititi od studena vjetra što je puhao iz gore.

— Možda smo ipak pogriješili što smo ga pustili — reče Bones.

— Ne boj se. Taj se više neće vratiti. Utjerali smo mu strah u kosti.

— Da, ali dobro bi nam došao kao svjedok na sudu.

— Ovaj sukob više ni zakon ne može razriješiti. Wate je upro prstom u Sida Viviana kao glavnog krivca za sva krvoprolića, ali je priznao također da je Ben unajmio braću Crews. Nećemo imati mira dok ih se obojice ne oslobodimo. — Lako je to reći — prigovori Bones.

— Razočarao sam se. Mislio sam da Wate zna tko je opljačkao starog Jima i mene u Gunsightu. Moram se još malo strpjeti. Sad najprije moramo zapapriti Benu da na svojoj koži osjeti što je to pravi rat. Palit ćemo mu gospodarske zgrade, rastjeravati i klati stoku. Ubijati ćemo konje pod njegovim kaubojima. Nema tog novca koji može zadržati prestrašena čovjeka na bojnopolju.

— Oni najtvrdokorniji ga nikad neće napustiti. Shad Carruth i Roy Durand, da spomenem samo dvojicu.

— Oni nisu ni važni — odvrati mu Chavis dok se u njemu razbuktavala srdžba na Bena koju je nosio u sebi još od paljevine Chainlinka.

Kiša je prestala padati i sunce se pomolilo iza oblaka. Oko osam sati prošli su pokraj Vivianova ranča i udarili prema klanцу na gorskom prijelazu Chainlink.

— Jahač na vidiku — opomenu Bones Chavisa. Sakrili su se u visoko šipražje i čekali.

Iza zavoja na cesti iz klanca izbili su Connie Boyce, McCraig i Gary Niles. Chavis se namršti i izjaha pred njih.

— Nadali smo se da ćemo vas ovdje naći — reče Connie.

— Zašto ste došli ovamo? — zapita je Chavis.

— Ben Majors nas je istjerao s ranča Chainlink.

— Kako? — zaprepašteno će Chavis.

— Nasrnuo je na nas prošle noći. Prijetio je da će nas spaliti zajedno s rančom ako ne odemo. Odjahali smo čim je započela pucnjava.

— I mi smo na njih zapucali — dometne McCaig.

— Sad smo dovoljno jaki, vratimo se natrag i vratimo im milo za drago! — ljutito poviče Connie, okrene konja i pojaše natrag prema Chainlinku.

— Stani, Connie! Nema smisla da izvršimo samoubojstvo! — izdere se Chavis i pograbi njezina konja za uzde.

— Pobogu, što ti je? Zar se neustrašivi Chavis boji Majorsa? — zapita ga posprdno i podigne obrve.

— Samo se budala ne boji smrti. Čim se malo ohladiš, shvatit ćeš što je bolje za tebe. Premalo nas je da na njega udarimo. Bena se mora pomalo sjeckati.

— Ali će to predugo trajati.

— Vremena imamo napretek. Budemo li pametni, možda ćemo

ostati živi. Ben ne može držati na oku svaki kutak svog imanja. Udarit ćemo ga tamo gdje nam se najmanje nada i gdje je najosjetljiviji, po stoci i napajalištima.

— Pa što ćemo sada? — zapita ga Connie tužnim glasom.

I dok je razmišljao što da joj odgovori, priđe mu Gary Niles.

— I Sid Vivian je bio s Benom — reče mu mladić.

— Morat ćemo se skloniti u goru. Jeste li ponijeli hrane sa sobom? — zapita Chavis.

— Pune bisage na mom i Garyjevom konju — javio se McCaig.

— Bones, pronađi nam mjesto gdje bismo se mogli skriti — naredi mu Chavis.

Bones je odjahao naprijed, a Chavis se zadržao na začelju. Čudio se što napadači nisu pošli za njima u potjeru. Majors nije smio dopustiti da se krajinom pronese glas da je jednu ženu otjerao iz njezine rodne kuće i ranča, jer je onda i s njim svršeno. Stoga će zacijelo nastojati da ih uhvati i da im začepi usta. Nedvojbeno, uskoro će cijeli Spur poći za njihovim tragom.

Kad su stigli na sljeme visočine, na zapadu su se počeli gomilati teški crni oblaci koje je vjetar nosio ravno nad njima. U daljini je zatutnjala mukla grmljavina, a munje su proparale mračno nebo. Kiša se ućas spustila na zemlju kao iz kablja.

— Ovdje silazimo sa staze! — pozove ih Bones.

Družina je u jednoredu sišla sa staze i zašla u šumu. Chavis je dojahao do Connie i dao joj svoj kišni ogrtač, a Connie mu je samo kimnula glavom u znak zahvalnosti.

Stigli su na proplanak preko kojeg je tekao bistar i brz potok. Bones zaustavi konja ispod lisnate krošnje drveća.

— Mislim da će nam ovdje biti dobro — reče i sjaše.

— Sam, vrati se na stazu na strazu, a ti, Gary, odjaši gore na vrh brda odakle se vidi ranč. Vрати se navečer da nam kažeš što se dolje događa. Prebroji koliko je ljudi na ranču — naredi im Chavis.

Bones Riley je sjeo na gunj i naslonio se na laktove. Zapiljio se u gustu kišurinu.

— Baš smo izabrali lijep način ratovanja.

Kiša je curila na Spanish Flat kao da se nebo otvorilo nad gradom. Larry Keene navratio je u salun na piće gdje je čuo da su se Sid i Ben sporazumjeli i zajedno napali Chainlink. Nitko nije znao kamo su pobjegli stanovnici Chainlinka. Larry je mislio da su Connie i Chavis povelili svoje ljude preko gorja Yellows prema rezervatima.

Neraspoložen, Larry je pošao u predvorje hotela, sjeo u naslonjač s novinama u ruci i čitajući čekao da prestane kišiti.

Podigao je pogled kad su se otvorila vrata hotela. Sara Majors ušla je u predvorje. Larry je odmah ustao i pomogao joj da skine kišni ogrtač. Opazio je po izrazu njezina lica da je ogorčena i utučena.

— Zašto si došla u grad po ovoj kiši?

— Morala sam doći da te vidim. Mislim da je otac sasvim pomahnitao. Otišao je jutros sa Sidom na Chainlink i još se nije vratio. Otišli su da Connie otjeraju s ranča. Larry, što će biti s nama?

— Htio ju je utješiti, ali nije znao što da joj kaže.

— Dolaze! Dolaze kauboji sa Spura, njih dvadesetak s Benom Majorsom — zaviče Gary Niles, dojahavši hitro u logor sa svoje osmatračnice.

— Na konje! Bježimo! — naredi im odmah Chavis.

Odjahali su brzim kasom u maglovitu šumu i počeli se penjati uzbrdo.

— Nađi neki potok da zametemo trag, inače će nas stignuti — zamoli Chavis Bonesa.

Bones ih je poveo najprije prema sjeveru i za pola sata ujahali su u plitko korito rječice Oro, pa nastavili bježati kroz vodu prema zapadu. Nakon dvije milje gackanja po vodi, stijene kanjona rječice Oro suzile su se u uzak prolaz.

— Pođemo li dalje, uhvatit ćemo se u stupicu — upozori ih Bones.

Izjahali su iz rječice iza prvog zavoja i udarili preko kamenjara, pa se ponovno spustili u neku uvalu obraslu u tamnu i tišu šumu.

Jahali su dva sata bez odmora sve dok nisu izbili na malenu čistinu. Kiša je gotovo prestala padati. Stali su da nešto založe i da se malo odmore.

— Nalazimo se nedaleko od mjesta gdje smo sinoć zaskočili Wata. Jahali smo u širokom krugu.

— Mora da smo desetak milja sjevernije od Vivianova ranča. Ovdje smo sigurni do sutra ujutro, ali ne smijemo se dulje tu zadržati — reče Bones.

— Još tri sata jahanja i izbit ćemo na vrh gorja Yelows, a odanle do rezervata nema više od dan-dva jahanja — dometne Chavis.

— Sjećaš li se spilje u koju smo se sklonili pred snježnom olujom

prije deset godina. Nije li to bilo ovdje negdje? — zapita ga Bones.

— Da. Mi sad ne možemo dalje bježati, a ne smijemo ostati ovdje. Sutra zorom povedi Connie i momke u spilju. Tamo me čekajte. Ja ću Bena namamiti na krivi trag i potom se vratiti po vas. Danas je srijeda. Ako se ne vratim do subote, nemojte me više čekati. Ti ih odvedi odavde kako najbolje znaš i možeš.

Čim je izjahao iz logora, Chavis je pošao natrag istim putem kojim su i došli, pazeći da što više zamrsi tragove i tako zbuni Bena, a zaštititi Bonesa i družinu. Jahao je ravno u lavlje ralje.

Popeo se na obrežak, sjahao i legao potrbuške na zemlju. U nizbrdici pod sobom ugledao je logorske vatre kauboja sa Spura. Kako je sa sobom uzeo Wateovu pušku kalibra 32-20, naciljao je i opalio.

Zrno je raspršilo najveću vatru u logoru. Konji su od straha zanjistali i propeli se, a ljudi razbježali u općoj zbrci. Pucnji i krikovi parali su tamnu noć. Majors je brže-bolje skupio preplašene i zbunjene kaubojе i pojurio s njima uzbrdo prema Chavisu.

Chavis se povukao u šumu, pucajući iz puške nasumce, da bi ih namamio na svoj trag. Uzjahao je i potjerao konja uzbrdo prema vrletima gorja Yellows, u smjeru prema rezervatu.

Natrag više nije mogao, pa je udario preko prijeloma prema jugozapadu. Mogao se izvući iz obruča samo ako se probije kroz njihove redove i vrati do spilje gdje su ga ostali čekali.

S gorskog se prijeloma spustio u guduru i počeo penjati uz strmenitu

usjeklinu. Kad se popeo na vrh strmine, hitro se spustio u prodol na drugoj strani i ujahao u šumu.

Na potoku se zaustavio trenutak da napoji i odmori konja, pa se nastavio verati uz kosu idućeg brda. Pred njim se uzvilo vrhovito gorje Yellow's, krševito i golo, pa mu se činilo da siže do neba. Preko njega vodio je put u rezervate. Nikada još nije proputovao tim krajem, pa ga nije ni poznavao, ali se uporno nastavio penjati prema zubatim vrhuncima gorja. Htio je Majors pomisli da mu želi pobjeći preko gorja Yellow's.

U zoru se zaustavio uz gorski brzac, sjahao i utažio žeđ. Kad se napio svježe vode, jahao je potokom oko četvrt milje da skrije tragove.

Glad ga je prisilila da stane i pojedje komadić suhe govedine koji je našao u bisagama. Tada je odlučio da se vrati u dubodolinu što brže može.

Spustio se u zavojit kanjon koji se sve više sužavao prema izlazu na široku livadu u podnožju visoka i šiljata brda. Stigao je u najuži dio kanjona na izlazu iz kojeg se uzdizala ogromna stijena.

— Stoj i ruke uvis, kauboju!

Glas je dolazio iza ogromne stijene. Zaustavio je konja i digao ruke uvis.

— Otkopčaj opasač i baci ga na zemlju. I pušku također! — zapovijedi mu nepoznat glas.

Chavis je polagano otkopčao opasač. Odbacio je pušku i opasač na zemlju.

— Sjaši i zaveži konja, pa se odmakni.

Nakon što je zavezao konja i odmaknuo se od njega, Chavis se okrenuo da vidi tko ga je razoružao.

— Gle, gle! Koga to moje oči vide? Pa ja sam uhvatio veliku zvjerku, Chavisa glavom! — razveseli se neznanač kad mu je ugledao lice.

Čovjek je prišao Chavisu, odvezao konja i pokazao mu revolverom da krene, naprijed. Ušli su u uzak procijep među stijenama i izbili na ponikvu nad koju su se nadvile glatke klisure. U kutu ove prirodne tvrde bila je koliba, uz nju malena staja i ograđen koral. Savršeno sklonište za ukradenu stoku koju je Vivian tjerao preko gorja Yellow's.

IX

Kad su ušli u kuću, za stolom istesanim od grubih dasaka, sjedila su dva muškarca i kartala. Po vanjskom izgledu nisu se mnogo razlikovali od čovjeka koji ga je doveo. Doimali su se vrlo jedno; prljave, neishranjene protuhe, vrlo nalik na Coreyja Wata. Treća osoba koju su zatekli u kući bila je djevojka.

Ništa na njoj nije bilo lijepo osim očiju. Lice joj je bilo duguljasto i četvrtasto, kosa masna i nepočešljana, koža hrapava i tamnoputna, a haljina je na njoj visjela u dronjcima. No njezine lijepe, sjetne oči privukle su na tren Chavisov pogled. Imala je velike, okrugle oči u kojima se zrcalilo gorko životno iskustvo; oči rastužene dubokim razočaranjem u životu, grubim muškim zlostavljanjem i nesretnim djetinjstvom.

Sve je to Chavis uočio u jednom jedinom trenu. Tad se djevojka okrenula i teškim koracima odvu-
kla kroz stražnja vrata u kuhinju.

— Momci, pogledajte, uhvatio sam Chavisa! — pohvali se samoza-
dovoljno Chavisov čuvar.

Muškarci su se trgnuli i podigli glave.

— Bogami, nije loše — reče čov-
jek s čačkalicom u zubima.

— Alvy, uzmi konja i idi javi Sidu da sam uhvatio Tracyja Chavisa. To će ga razveseliti — naredi Chavisov čuvar.

— Alvy kimne glavom, ustane i izađe na dvorište.

Chavis sjedne nasuprot čovjeku sa čačkalicom u zubima i prisloni stolicu uz zid.

— A što ćemo sad? — zapitao ih Chavis.

— Čekat ćemo. Bob, otidi rasedla-
ti Chavisova konja i odvedi ga u koral.

— Ja sam ovdje gospodar. Zovi me Rem. Ako si gladan, kaži — reče mu čovjek koji ga je zarobio kad je Bob izašao iz kolibe.

— Jao bih.

— Helen, priredi nam nešto za jelo — poviče Rem prema kuhinjskim vratima.

Helen nije odgovorila i Rem se ponovno prodere.

— Čuješ li me, Helen?

— Čujem — odgovori djevojka bezvoljno iz kuhinje.

— Javi se kad te zovem.

— Dobro, Rem, čula sam te.

Sjedili su u tišini i čekali ručak. Bob se vratio i bez riječi sjeo uz Chavisa.

— Siguran sam da se Chavis kri-
je negdje u brdima. Nije dospio da

se probije noću, a danju bi ga moji ljudi sigurno vidjeli — reče Ben Majors.

Vivian je samo zamišljeno kim-
nuo glavom.

— I što ćeš sada?

— Uхватit ću ga! Ne može mi više pobjeći. Sinoć je pucao na naš logor. Ostavio je za sobom jasne tra-
gove da bi nas namamio za sobom kako bi ostali sa Chainlinka mogli da nam nesmetano umaknu. Ali neće dok sam ja živ! Cijeli je kraj pod prismotrom. Postavio sam stra-
že na sve vrhunce iznad prijelaza. Nitko ne može neopazice prijeći pre-
ko gorja Yellow's. Moji ljudi sad tra-
že njihovo skrovište. A sa ženom u družini i bez hrane, ne mogu dale-
ko odmaknuti.

— Igraš li poker? — zapita Rem Chavisa.

— Nemam novaca.

— Kartat ćemo za šibice — reče Bob i kiselo se naceri. Gurnuo je hrpu šibica pred Chavisa. Chavis ravnodušno slegne ramenima. Privu-
kao je stolac k stolu i pridružio im se u igri.

Dok je kartao, neprekidno je raz-
mišljao o svom položaju. Alvy neće stići do Sida prije ponoći, pa će se on i Sid vratiti tek u zoru. Uhvati li me Sid Vivian u svoje šake, smrvit će me, pomislio je.

Helen je ušla u sobu i donijela im ručak koji je Chavis pojeo s tekom. Ostali su časkali dok su jeli, a Cha-
vis je šutio zadubljen u svoje misli.

— Radiš li već dugo za Sida? — zapita Rema poslije ručka.

— Nekoliko godina.

— Helen, sjedni već jednom! Što se motaš oko nas? — Bob nervozno dobaci djevojci.

Sjela je u mračan kut sobe i šutjela. Njezine velike, okrugle oči gledale su netremice u Chavisa. Pokušavala ga je nešto nijemo upitati.

Želi da pobjegne ođavde i da joj ja u tome pomognem, pomislio je Chavis. Vjerojatno ju je Rem ovamo doveo i tu je postala žrtvom Alvyja, šutljiva i pohotna čovjeka, i Boba, koji je silom uzimao ono što nije mogao dobiti milom. Chavis je opazio da je Rem dragovoljno dijelio djevojku sa svojim nasrtljivim prijateljima. Služila im je za zabavu, pa je stoga Helen zacijelo i željela da pobjegne od njih.

Dok je dijelio karte, Rem je opazio da se Chavis i Helen neprekidno pogledavaju, ali to ga nije ozlojedilo. Ako se Chavisu djevojka sviđa, on se u to neće miješati. Njegova je dužnost bila da Chavisa preda Vivianu, i drugo ga ništa nije zanimalo.

Bob je cijelo vrijeme držao jednu ruku ispod stola, kako bi mogao povući revolver, dođe li do gužve. Rem je pak više držao na oku svog prijatelja nego svog zarobljenika.

Chavisu odjednom sinu da je Bob zapravo onaj koji ih sve drži zarobljenicima u toj smrdljivoj kolibi.

Djevojka je nepomično sjedila u mračnom kutu sobe. Samo jednom, prije zapada sunca, izašla je i na stol donijela lonac pun vrele kave, pa se opet vratila u svoj kut.

Spustio se mrak i Rem je zapalio svijeću, pa je stavio na sredinu stola. Helena im je skuhalo i poslužila večeru. Poslije večere nastavili su opet kartati.

Nakon večere Helen je ponovno donijela na stol lonac pun vrele kave. Tada, umjesto da se vrati u svoj mračni kut, stane iza Rema i

stavi mu ruke na ramena, gledajući u Chavisa.

Kad ju je pogledao u oči, skrenula je pogled na svijeću, pa opet pogledala u Chavisa i ponovno skrenula pogled na svijeću.

Jedva primjetno kimnuo joj je glavom, što je značilo da je shvatio njezinu nijemu poruku. Preostalo mu je još samo desetak sati do dolaska Sida Viviana, a tad bi morao biti već daleko.

Helena je spustila pogled.

— Daj mi tri karte — reče Bob i pričekao da mu Rem da tri nove karte. U tom trenutku Helen je preko Remova ramena ispružila ruku i uzela sa stola lonac s kavom. Obišla je oko stola da pokupi šalice.

Nagnula se preko stola između Chavisa i Boba. Iznenada je pokrila rukom svijeću i ugasila je. Koliba je ostala u mraku.

Chavis je skočio sa stolca, pograbbio djevojku za ruku i bacio se na pod, povukavši je za sobom. Bob glasno prokune i njegov revolver sijevnu plavičastonarandžastim plamenom. Zrna su se zabila u zid iznad Chavisove glave.

Chavis skoči na Boba. Uhvatio ga je za ruku i svinuo je prema podu. Bob posegne za svojim drugim revolverom, ali ga Chavis sruši na pod. Bob udari glavom o rub stola i jaukne. Chavis zgrabi Bobov revolver i uperi ga Bobu u prsa.

— Ne miči se — zasikće Chavis i udari ga revolverom po glavi.

Bob je ostao nepomično ležati na podu u dubokoj nesvjestici.

— Zapalite svijeću — naredi Chavis kad je ustao, pazeći na Rema u mraku.

— Moj revolver je na stolu — reče mu Rem i odmakne se korak od stola.

Kresnula je šibica. Rem je zapa-lio svijeću sporim pokretima ruku.

Djevojka je također bila na nogama. Pogledala je u Boba i prezrivo naprčila usne.

— Nije mu ništa. Probudit će se za koji sat.

Chavis se zagleda u Rema i djevojku.

— Odlazim. Snadite se samo kako najbolje znate i možete, ali ne zaboravite da će Sid biti vrlo srdit kad dođe i ne nađe me ovdje.

U mrklom mraku Chavis je jedva našao stazu kojom je dojahao. Ravnao se po zvijezdama i jahao je prema sjeveroistoku. Ostala su mu još samo dvadeset i četiri sata da se na vrijeme vrati u spilju. Kako se morao probijati kroz obruč kauboja sa Spura, nadao se jedino da će ga njegova sretna zvijezda dovesti do spilje prije nego što zarudi zora.

Prošao je kroz uski klanac u kojem ga je Rem presreo tog jutra i pustio konja da sam traži put u mraku uz zloguki ponor, sve dok nije izbio na stazu koja je vodila na poljane. Konj je prešao preko visoka sedla i spustio se na šumovitu visoravan.

Kad se konj uznemirio i zastrigao ušima, Chavis ga je zaustavio uz rub šume, napeto osluškujući. Tada, iznebuha, dva su jahača izronila preda nj iz mraka.

Čim su ga opazili, otvorili su na nj vatru iz revólvera. Chavis hitro zamakne u šumu. Kad je ponovo izjahao na proplanak, kauboji su ostali daleko iza njega, nejasne sjene

u tamnoj noći. Oštro je podbo konja u brz galop. Čim je stigao do uske gudure, zaustavio se u guštiku i napeo pušku.

Noćni je vjetar hućio u borovim granama iznad njegove glave i savi-
jao ih, zaglušujući sve ostale šumove i glasove, dok negdje iz obližnje livade nije čuo glasne pozive. Pred njim je iskrsnuo konj s jahačem.

Chavis nacilja i opali. Vidio je kad se konj pod jahačem skljkao na zemlju. Jahač je pao s konja i počeo se valjati po zemlji, tražeći zaklon, dok je Chavis za njim pucao iz puške. Tad je iz daljine začuo topot kopita koji mu se primicao sve bliže.

Čovjek je ustao i skočio u zaklon, pozivajući svoje prijatelje da mu pomognu. Negdje blizu ulaza u guduru, oglasila se puška. Potjera je dolazila sve bliže. Chavis je okrenuo konja uz strminu gudure i uspeo se na hrbat iznad nje. Čuo je kauboje sa Spura kako se dozivaju dok su pretraživali guduru, ali ih nije mogao vidjeti sa hrbata. Sklonio se u mračnu šumu i pritajio.

Dolje u guduri kauboji sa Spura jurili su amo-tamo dok se nisu umorili. Tad su se skupili i nešto dogovarali. Sagnut na konju, prošuljao se pokraj njih. Ostali su daleko iza njega i osjećao se siguran barem neko vrijeme.

U gradu se šaputalo da su se Vivian i Majors uortačili protiv Chainlinka i da su otjerali Connie iz rodne kuće.

Kad je čuo da se Chavis sa Connie odmetnuo u šumu, šerif Paul Hilliard izašao je iz saluna Drover's Rest i namrštena čela pošao u svoj uređ. Morile su ga teške misli. Mo-

ram odjahati u šumu i pomoći Chavisu. Meni može biti samo gore ako ga Vivian i Majors ubiju, zaključio je.

Ušao je u svoj ured i sjeo za stol. Netko je pokucao na vrata njegova ureda.

— Naprijed.

Kad je u njegov ured ušla Sara Majors, zapiljio se u nju razrogačenih očiju. Prije se nadao smrti nego njoj.

— Što čekate Paule? Pođite za mojim ocem i spriječite krvoproliće — ogorčeno mu reče Sara Majors.

Hilliard je samo nemoćno odmahnuo rukom.

— Što ja tu mogu? Ja sam bio netko i nešto dok me je podupirao vaš otac. Kad sam odbio da mu se pokorim, pokopao me je. Ova zvijezda na mojim prsima ne vrijedi više ništa.

— Pozovite vojsku u pomoć.

— Sara, vi i ne slutite koliku moć drži u svojim rukama vaš otac. Dođe li vojska, krv će poteći potocima. Vojska će pomoći vašem ocu da ostvari svoje podle namjere.

— Otac ne može zapovijedati federalnoj vladi.

— Može, može. On ima moćne prijatelje u Washingtonu.

— Ali ovo što on sad radi nije otičina zemlje. Ovo je krvoproliće, ubijanje nevinih ljudi.

— Za njega je to samo lov na jednog jedinog čovjeka, na Tracyja Chavisa.

— Vi sami ne vjerujete u to što govorite. Vi ste običan slabić i mekušac.

Otišla je i ljutito zalupila vrata za sobom.

Paul Hilliard je ostao sjediti za stolom, utučen i slomljen. Počeo je u tom trenutku prezirati samog sebe zbog svoje neodlučnosti i bezvoljnosti. Doduše, on je pustio Chavisa iz zatvora, jer ga je volio i želio mu je pomoći, ali učinio je to i stoga što je mrzio Benovu samovolju.

A zapravo je Chavisu učinio medvjedu uslugu. Pustio ga je kao divljač iz kaveza da natrči pred uperene cijevi lovaca.

I kad Chainlink ostane bez gospodara, šerif Paul Hilliard bit će iduća žrtva Benove opake samovolje. Hilliard je znao što ga čeka. Više nije bio koristan Benu, a Ben Majors nije trpio beskorisne i neposlušne slugu.

X

Jutro je zateklo Chavisa nedaleko od Vivianova ranča. Sporo je napredovao jer se bojao da ne upadne u zasjedu. Držao se šume i sjenovitih udolja, šuljajući se uz strmine gudura i silazeći niz kose obronke pribrežja. Neprekidno je promatrao obzorje i pogledom tražio pogodne zaklone uz stazu kojom je jahao.

Već je tri sata jahao, a da nikoga nije čuo ni vidio, pa se nadao da se probio kroz obruč Majorsovih kauboja. No, na tom je području vrlo lako mogao natrpati na Vivianove ljude. Stoga je skrenuo prema sjeveru i provlačio se kroz uske prosjke među brdima.

Sunce je zagrijalo vlažan i rije-dak gorski zrak, pa je skinuo kaput i raskopčao košulju.

Dvapat tog dana morao se pritajiti u guštiku i čekati da prođu kau-

boji sa Spura ili s ranča Flying V. Jednom je gotovo naletio na skupinu kaubojja koja se odmarala iza obronka ovećeg brda.

Hilliard je poznavao gotovo svaki kutak u gorju Yellowss, pa je lako našao Majorsov logor. Sjahao je i prišao zapretanoj vatri. Kako u logoru nije bili ni žive duše, odlučio je da pričekaja Majorsa dok se ne vrati u logor.

Naglo se okrenuo kad je čuo topot kopita iz šume. Izvukao je revolver i savukao se u gusto žbunje.

Sid Vivian ujahao je u logor na konju koji je šepao na jednu nogu. Sjahao je i počeo ga žurno rasedlavati.

Hilliard je izašao iz žbunja s rukom na revolveru.

— Zdravo, Side!

Vivian se trgnuo i pogledao ga.

— Nisam znao da si i ti tu. Opasno je tako prepasti naoružana čovjeka, šerife.

— Jeste li ga uhvatili?

— Nismo, ali uhvatit ćemo ga uskoro. A što je tebe istjeralo iz tvoje udobne i tople kuće?

— Došao sam da vam nešto kažem, tebi i Majorsu. Ubijete li Chavisa, ja ću se osobno pobrinuti da visite. Prošli su dani kad ste svoje neprijatelje mogli ubijati kao zečeve.

— Doista? — tobože se začudi Vivian, izvadi cigaru iz džepa i počeo je valjati među zubima.

— No, mi ga još nismo ubili, pa bi mi mogao posuditi svog konja.

— Ni govora. Ostati ćeš ovdje i praviti mi društvo dok se ostali ne vrate. Želim Majorsu reći isto to što sam rekao i tebi.

— Zbilja? — reče posprudno Vivian, naglo se okrene na peti, povuče revolver i zapuca.

Kad se spustila noć, Chavis još nije stigao do Bonesove spilje i ne stigne li do jutra, Bones će povesti družinu preko gorja Yellowss prema rezervatu. No Bones nije mogao znati da su se Majorsovi kauboji vrzmali oko spilje. Ne stigne li Chavis da ih o tom obavijesti na vrijeme, Bones će ujahati ravno u Majorsov zagrljaj.

Noć ga je pritiskala svojom grobnom tišinom. Dojahao je do poljane pune rupčaga, grba i provalija. Obišao ju je u krugu. Kad je stigao do klanca u blizini spilje, sišao je sa staze i prespavao noć u lugu, nadajući se da će ga konj rzanjem probuditi i upozoriti na opasnost.

Ustao je u cik zore i nastavio jahati. Razdanilo se kad je izašao iz klanca i popeo na visoki hrbat da vidi gdje se nalazi. Bio je još samo jednu milju udaljen od spilje.

Ulaz u spilju bio je na strmu obronku, gotovo potpuno zaklonjen gustim grmljem. Provukao se kroz grmlje i glasno zapjevao. Ujahao je laganim korakom u spilju. Spilja je bila vrlo visoka i prostrana. Svi su bili na okupu kad je stigao, svi osim mladog Nilesa.

— Još malo pa bi zakasnio — prigovori mu Bones kad je sjahao.

— Bolje ikad, nego nikad — odgovori mu Chavis uz širok osmijeh.

— Dođi, ispekli smo zeca na ražnju. Sigurno si gladan — pozove ga Connie k vatri.

Kimnuo joj je zahvalno glavom, prišao vatri i otkinuo komad pečene zečevine u koju je gladno zagrizao. Dok je jeo, ispričao im je

ukratko što je sve prepatio u posljednja tri dana.

— Jučer smo vidjeli kauboje sa Spura u blizini spilje — obavijesti ga McCaig, podigne glavu, osluhne, pa doda:

— Gary se vraća.

— Nekoliko je Majorsovih kaubojahalo kroz klanac dok sam bio na straži. Vraćaju se sigurno na Spur po nove zalihe hrane. Samo nekoliko ih je ostalo na Chainlinku. Vratimo se na Chainlink i napadnimo ih.

— Ne, Gary, moramo se još malo strpjati. Ja ću već nešto smisliti — odgovori mu Chavis.

Kad su ih Bones, McCaig i Gary ostavili same, Connie je prišla ulazu u spilju i rekla šaptom:

— Tracy, netko je pred spiljom.

Kroz gusto granje opazio je čovjeka koji je hodao prema šumi. Izašao je iz spilje, slijedeći čovjeka u laganim skokovima od drveta do drveta. Čovjek je upravo htio uzjahati kad mu je Chavis podviknuo:

— Stoj, Shade! Okreni se!

Shad Carruth je zastao i polagano se okrenuo.

— Sad lijevom rukom odbaci revolver što dalje od sebe, polako i bez gluposti!

Shad Carruth poslušno je odbacio revolver.

— A sad naprijed, uđi u spilju! — naredi mu Chavis.

Kad je prolazio uz Chavisa, Carruth zamahne šakom i izbije Chavisu revolver iz ruke, pa se baci na nj, udarajući ga šakama.

Chavis je udario Carrutha šakom u trbuh. Carruth se svinuo u pasu od boli, a Chavis ga dohvati još jednom odozdo i udari po nosu.

Carruth zatrese glavom da je razbistri i nasrne kao mahnit na Chavisa. Chavis mu se izmakne, pograbi za ispruženu ruku kojom ga je htio udariti i odgurne od sebe. Carruth izgubi ravnotežu i padne.

Chavis je čekao dahćući dok je Carruth ustao. Teškim korakom pošao je ravno na Chavisa, piljeći u nj poluzatvorenim očima i psujući prostački. Chavis skoči u stranu, udari šakom Carrutha pod bradu i koljenom u prepone. Carruth se skljoka na kamenit pod spilje i udari u nj glavom da je sve zvonilo.

Chavis se nagne nad nepomičnog Carrutha i podigne mu očne kapke.

— Mrtav je. Pukla mu je lubanja — reče i pogleda u Connie koja je s gnušanjem okrenula glavu na drugu stranu.

Bones se probudio čim je zanočalo.

— Nekoliko kaubojahalo sa Spura projahalo je maloprije pokraj spilje. Pretražuju cijeli kraj. Moramo krenuti što prije, ako se nisi dosjetio nečem boljem — reče Bones Chavisu.

— Moramo zavaditi Bena i Sida.

— Kako?

— Skini košulju sa Carrutha i uzmi njegov šešir. Zatim ćemo ga pokopati i odjahati odavde.

Kad su izjahali iz spilje, krenuli su prema zapadu, preko brda i dolina gorja Yellows. Držali su se šume i nekoliko se puta odmarali.

— Stigli smo do Vivianova ranča — reče Bones oko ponoći.

— Pričekajte me ovdje. Odmah se vraćam. Ako dođe do gužve, bježite.

— Idem s tobom — reče Bones.

— Možeš — pristane Chavis.

— Pobjegli su nam — ogorčeno će Pete Vird kad je čučnuo uz logorsku vatru pokraj Sida Viviana.

— Sigurno su već stigli u rezervat — dometne Sid.

— Vratimo se kući, gazda — reče Ray Corrigan.

— Strpite se još malo. Razgovarat ću s Majorsom. Čini mi se da upravo dolazi — odgovori mu Sid i ustane da pozdravi Majorsa.

Majors dojaha do logorske vatre i skoči sa sedla.

— Bene, mi držimo da je došlo vrijeme da se vratimo kući. Chavisa više ne možemo uhvatiti — reče Sid Vivian.

— Ne, Chavis samo čeka da se povučemo kako bi nam zabio nož u leđa — prosvjedovao je Ben Majors.

— Pobjegao nam je, Bene, i više se neće vratiti — odvrati mu Sid Vivian.

— Uplašio si se, Side?

— Zar me još nisi upoznao?

— I ne sviđa mi se tvoja priča da me je Paul Hilliard izdao.

— A zašto bih ga inače ubio? Ne brini, Bene, lako ćemo naći novog šerifa. Pete Vird je kao stvoren za taj posao.

— Nikada tvoj čovjek neće biti šerif u Spanish Flatu dok sam ja živ, zapamti to, Side — odbrusi mu Ben Majors.

— Dobro, Bene, ne ljuti se.

— I ne silazi više u dolinu. Tvoje je mjesto u brdima.

Vivian se namršti na te riječi.

— Bene, nemoj se odviše napuštati, mogao bi se rasprsnuti. I ne zaboravi da je u tebe kći jedinica. Zar želiš da ti jedinica nastrada? — zapita ga Pete Vird.

Ako ti je život mio, govornaru, nemoj joj se ni približiti! — zaprijeti mu Majors, pa se obrati svojim ljudima:

— Idemo kući, momci!

Kad je Ben Majors odjahao sa svojim kaubojima, Sid Vivian zgazi logorsku vatru i ugasi je.

— Idemo i mi — naredi svojim ljudima.

— Da mi je znati gdje li se zadržao Shad Carruth — napomene Pete Sidu dok su jahali natrag na ranč Flying V.

— Sigurno traži Chavisa po planini — posprdno će Sid.

Pete Vird je prvi sjahao s konja i ušao u kuću kad su stigli na ranč Flying V.

— Netko je razbio sve po kući i ukrado moju pušku! — zaurla Pete Vird kad je ušao u kuću.

Vivian je dotrčao za njim i zalijepio se uza zid sobe.

— Štitite me! — poviče, baci se na pod i dopuže do vrata.

— Ispalite nekoliko hitaca kroz prozor — naredi im Sid Vivian.

— Dosta! Vidio sam ga! Sada ćemo se pritajiti da vidimo što će učiniti.

Nisu morali dugo čekati. Uskoro su vidjeli sjenu čovjeka na vrhu brda iznad ranča. Uzjahao je konja i nestao u šumi.

— Shad Carruth! Ben je pogazio svoju riječ! — ogorčeno će Vivian.

— Jesi li sigurai da je to bio Shad Carruth?

— Prepoznao sam ga po kušlji šeširu.

— I to je kraj našem prijateljstvu s Benom Majorsom — zaključio mrzovoljno Sid Vivian.

Chavis se zadovoljno nasmiješio Bonesu kad je izjahao iz šumarka.

— Vidjeli su me i u meni prepoznali Shada Carrutha. Bježimo odatle! — reče Chavis.

Dojahali su do mjesta gdje su ih čekali Connie, McCaig i Gary Niles.

Pošli su stazom koja je vodila kroz klanac Chainlink i skrenuli prema Spanish Flatu. Htjeli su se sakriti u gradu.

Kad su stigli do Halove konjušnice, Chavis tiho pokuca na vrata.

— Tko je? — zapita Hal Craycroft iza zatvorenih vrata.

— Smijemo li ući, Hale? — javi mu se Chavis.

Craycroft odškrine vrata i zapljši se u tamu.

— Oh, nisam te prepoznao po glasu. Uđite, uđite.

— Zasjeni najprije svjetiljku.

Kad su ušli u kuću, Hal je navukao zastore na prozore, pa ponovno upalio svjetiljku.

— Drago mi je što vas vidim žive i zdrave, ali odakle vi ovdje? — zapita ih Hal.

— Strpl se trenutak, Gary, budući da nitko ne zna da si s nama, odjaši do Keena i kaži mu da odmah dođe, ali neka dobro pazi da ga tko ne slijedi.

— Dobro, pažit ćemo — reče mlađić i istrča na ulicu.

— Hal, poznaješ li ti ikog tko zvače cigare umjesto da ih puši? — upita iznenada Chavis Craycrofta.

— Ne, ne poznam.

U to su začuli korake na ulici.

— Netko dolazi — prošapta Chavis i priđe prozoru dok je Bones prigušio svjetiljku.

— Niles i Larry — reče Chavis s olakšanjem.

— Jesu li vas slijedili? — zapita Chavis Keena kad su Gary i Larry ušli u kuću.

— Nisu, koliko ja znam.

— Iz ove se zavrzlake možemo izvući samo tako da ponovno posvadimo Bena i Sida. Ja sam sinoć već posijao sjeme razdora, prerušen u Shada Carrutha. Ali sad si mi i ti potreban. Potraži, molim te, Bila Nilesa i odvedi ga do one stare kolibe iznad prijelaza Chainlink. Znaš li gdje je to?

— Znam. To je koliba u kojoj se skrivao stari Harding.

— Tamo ćemo se sastati oko ponoći.

— A zna li Ben da si se vratio u grad — upita Keene Chavisa prije odlaska.

— Ja se nadam da ne zna.

— Sara je u gradu. Možda bi joj bilo milije da se noćas ne vidi s ocem.

— Ja za nju imam uvijek priređenu sobu u hotelu — reče im Craycroft, mahne rukom na pozdrav i izaše na stražnja vrata u noć.

— Moramo dalje prije nego što se grad probudi — reče Chavis.

— Kamo? — upita ga Bones.

— U pohode ranču Spur.

— A ako se Ben vratio kući?

— Moramo iskušati svoju sreću.

Duge poslijepodnevene sjene protegle su se preko ulice kad su kauboji sa Spura nasrnuli u grad. Zaustavili su se ispred hotela.

Ben Majors je sjahao i žustrim korakom ušao u hotel. Kad je ponovno izašao, stao je na trijem i povikao glasno da su ga svi mogli čuti:

— Bila je ovdje i otišla je. Ako je Sid Vivian nije šćepao, onda se

vratila kući ili se skriva kod Keena.

Sišao je žurno s trijema i uzjahao, ljutit kao ris.

— Najprije idemo u posjet Keenu — reče podbode konja u divlji galop da se sve prašilo.

XI

Dubok mrak zastro je visoravan Mogul, Chavis se stoga odlučio na odlučan pothvat.

— Connie, molim te, ostani u hotelu sa Sarom i Halom — rekao joj je Chavis.

— Tracy, borimo se za moj ranč, zar ne? Ja ostajem s vama da dijem dobro i zlo kao i do sada — odlučnim mu se glasom suprotstavila Connie.

Izjahali su u noć. Šutjeli su i razmišljali. Chavis je pokušao srediti misli dok je svoju družinu vodio u odlučnu borbu.

Majors je dotad već sigurno doznao da su sišli s gore u grad. Kako je dobro poznavao Sida, Chavis je držao da se Sid zacijelo već zasitio potjere i da se vratio kući na ranč Flying V da malo odahne, ostavivši možda dva-tri kauboja da pretražuju goru. Prema tome i Majors će se vjerojatno vratiti na Spur, gdje će biti toplo dočekan.

Približivši se što su više mogli ranču Spur, a da se pri tom nisu izložili opasnosti da ih netko vidi ili čuje, sjahali su i tiho nastavili put pješice.

Na ranču su zatekli samo dva čovjeka: kuhara i jednog kauboja. Chavis je postavio Bonesa na stražu

ispred ulaza na ranč, a on se s ostalima odšuljao do ulaza u kuhinju. McCaig i Gary Niles štitili su ga s bokova. Prilijepio se uz vanjski zid kuće tik uz vrata koja su stajala odškrinuta. Neki metalan predmet zazvečao je u kuhinji, tava ili lonac, a tad je netko rekao:

— Sigurno su ih već pohvatali.

— Yellowss je velika gora — odgovori mu sumnjičav glas.

Chavis nije poznavao te ljude, što mu je dobro došlo, jer nije želio da ga Majorsovi ljudi prepoznaju. Zavezao je rubac preko lica i naglo banuo na vrata kuhinje, s revolverom u ruci.

— Ne mičite se!

Kuhar i njegov sugovornik zinuli su od čuda i iznenađenja. Chavis je ušao u kuhinju, razoružao kauboja i pretražio kuhara koji je bio nenaoružan.

— Na dvorište! — naredi im Chavis.

Kad je istjerao zarobljenike na dvorište iza ugla kuće pomoli se McCaig, lica skrta iza rupca, a Chavis mu šapne na uho:

— Kaži Bonesu da ne prilazi. Ne bih volio da ga ova dvojica prepoznaju.

McCaig kimne glavom i nestane u mraku.

— Vas dvojica odmah na konje i nemojte se zaustavljati dok ne stignete u New Mexico. Ako vas još jednom sretnem ovdje, ubit ću vas bez opomene. I ako uz put naidete na vašeg gazdu, kažite mu da je našem prijateljstvu došao kraj. A sad, put pod noge! — izderao se na svoje zarobljenike Chavis kad im je Gary Noles doveo konje iz korala.

— Misliš li da se ti više neće vratiti? — zapita ga McCaig kad su Majorsovi ljudi odgalopirali u noć.

— Kuhar sigurno hoće. No ovaj drugi ima soli u glavi. On će poći potražiti Bena, što prije može, i kazati mu da ih je Sid Vivian odagnao sa Spura — odvrati mu Chavis.

— Odlično si to smislio — prizna McCaig.

Chavis se osvrnuo po Majorsovu ranču.

— Potpalit ćemo ranč da Majors vidi da je imao nepozvane goste. Vatromet koji ćemo mu prirediti, uvjerit će ga da se Sid Vivian ne šali.

Ušao je u kuću i pokupio po sobama sve petrolejke koje je našao. Skinuo je s njih cilindre i petrolej istresao u dva vedra.

— Polij staju i štagalj, pa ih potpali — naredio je McCaigu, a on je uzeo jedno vedro i pošao prema Majorsovoj kući.

— Ima li to smisla, Tracy? — zapita ga Bones.

— Ima, Riley. Majors će misliti da mu je Sid Vivian potpalio ranč, a uz to i ja sam mu nedavno to isto obećao ako me nastavi progoniti — odvrati mu mirnim glasom Chavis.

— Ovdje nikog nema — reče Roy Durand.

— Ma gdje li se skrio taj prokleti Keene! — poviče Ben Majors.

— Sigurno negdje harači sa Chavisom.

Najradije bih mu potpalio ranč — reče Ben Majors.

— Netko dolazi! — tihim će glasom Roy Durand.

Čuli su topot kopita. Jahač je glasno povikao kad im se približio:

— Ima li nekog ovdje?

Javio mu se Majors i pričekao dok čovjek nije zaustavio konja i sjahao.

— Gazda, Spur gori!

— Što? Tko ga je potpalio?

— Ljudi s ranča Flying V. Trojica ili četvorica, otjerali su kuhara i mene i zapalili ranč.

— Jesi li siguran da su to bili Viviaoivi ljudi?

— Jedan je nešto napomenuo o tom da je vašem prijateljstvu došao kraj.

— Bene, previše si vjerovao toj ništariji Sidu — dobacio mu je Roy Durand.

Majors naglo okrene konja, podbode ga krvnički i odjaha prema Spuru kao da ga svi vrazi gone.

Bones Riley je strpljivo ležao na zemlji na sljemenu brijega iznad Spura koji je bio u plamenu. Vidio je Majorsa i njegove kauboje kad su se užurbano vratili na ranč. Budnim okom pratio je komešanje u dvorištu ranča, sjene ljudi koji su uspaničeno trčali i dodavali jedan drugom vedra s vodom koja nije više mogla ugasi rasplamsanu vatru.

Odjednom mu se srce steglo od sažaljenja na te bespomoćne ljude. Uzdahnuo je i posegao rukom u džep. Izvadio je iz džepa pregršt praznih čahura metaka kalibra 45 — 70 i stavio ih pokraj sebe. U ruci je držao pušku Peta Virđa, koju je Chavis ukrado kad je upao na ranč Flying V. Kad Bones zapuca, a kauboji sa Spura poslije nađu čahure metaka kalibra 45 — 70, krivnja će pasti na Peta Virđa.

Vatra se rasplamsala i cijelo je dvorište ranča Spur bilo rasvijetljeno kao da je bijeli dan. Bones je

potegao obarač na puški i živci su mu se potpuno smirili kad su zrna zaprašila pod nogama kauboja u dvorištu ranča. Čuo je Majorsa kako izdaje zapovijedi svojim ljudima. Bones nije htio nikoga ubiti, ne u tom trenutku i iz zasjede.

Zrna su pljuštala između kaubojaja, a da nikog nisu ni okrzнула. Kad je opazio da su dva kaubojaja potrcala u koral po konje, Bones je odlučio da je došlo vrijeme da se i on povuče.

Potrčao je do svog konja i odgalo-pirao kroz klanac Chainlink preko visoravni Mogul, ostavivši za sobom tragove kao da se vraća na ranč Flying V.

Bones je hitro tjerao konja preko prašnjavih predjela kako bi kauboji sa Spura što lakše mogli slijediti njegov trag u noći. Projahao je u kasu vijugavom cestom kroz klanac i preko potoka dok napokon nije izbio na visoravan. Učinilo mu se da za sobom čuje glasove potjere. Dojahao je do stare trošne daščare. Iz mraka su iskočile goleme sjene i ispriječile mu se na putu. Stao je okružen prijateljima.

— Slijede me. Nisu daleko. Nama-mio sam ih za sobom — zapuhano će Bones.

— Bježimo onda oдавде — povi-če Chavis, okrene konja i odjaše sa čistine.

Bones baci brz pogled po ostalima iz družine. Connie je jahala čvrsto stisnutih usana, bez riječi, noseći lagan karabin koji je tko zna gdje pokupila. Stari Bill Niles ustobotio se u sedlu uz svog unuka koji je bio ponosan što jaše s pravim junacima. Iza njih jahali su McCaig i Larry Keene namrštena lica.

Prije nego što je mjesec zašao, Cavis je podigao ruku i zaustavio družinu.

— Silazimo sa staze.

Sjahali su i skrili konje u guštik, pa pošli pješice na uzvisinu nad rančom Flying V.

— Ovdje ćemo se razići. Kad nai-de Ben sa svojim kaubojima, pucajte im u konje. Mislit će da smo mi Vivianovi ljudi koji su ih dočekali u zasjedi. Čim otvore vatru, povucite se prema ranču Flying V, a potom raspršite po šumi. Vivian će čuti pucnjavu a prirediti Benu dobrodošlicu kakvu zaslužuje.

— Sid se utvrdio u kući s nekoliko svojih prijatelja i desetak kaubojaja — javi mu Bones koji se vratio iz izviđanja.

— Na svoja mjesta, dolaze! — zaskiče Chavis.

Povukli su se u mrkli mrak prije nego što se na cesti pojavio Ben Majors. Iza njega jahao je najprije Roy Durand, a za njim kauboji sa Spura. Jahali su u galopu, a topot kopita njihovih konja sablasno je tutnjio u noći.

Chavis je pomno naciljao prije nego što je ustrijelio Benova konja. Majors je pao na zemlju i otkotrljao se u jarak. Chavis je brže-bolje skočio na noge i dao znak svojim ljudima da ga slijede. Potrčali su prema ranču Flying V da zavaraju protivnika.

Chavis je pograbio Connie za ruku i pomogao joj da se usigne uz strminu. Netko je nešto nerazgovjetno povikao s vrha brda, a potom je čuo kako su se zalupila vrata na Vivianovoj kući. Vivian je izašao i stao na prag kuće da vidi što se događa.

— Koji vam vrag? — reče Vivian i brzo se povuče natrag u kuću.

— Ne znam što se vani događa, ali sam čuo Bena kako se dere. Utvrdit ćemo se u kući i braniti ako nas napadnu — reče Vivian svojim ljudima i napuni vinčesterku.

Pucnjava je odjednom utihla.

— Side, izađi, želim s tobom razgovarati! — poviče iz mraka prema kući Ben Majors.

Sid je otvorio vrata, ali nije izašao preko praga.

— Priđi — pozove Sid Bena.

— Zašto si nas napao, Side?

— Ti si prvi počeo.

— Nije istina!

— Ne laži! Gdje je Sara — zapita ga ljutito Ben.

— Ne znam. Pazi na svoju kćer.

— Ti si je ugrabio! Došao sam po nju. Pusti je prije nego što vas sve poubijam!

— Nije važno pošto si došao. Važno je da ju već dugo čekam na ovu priliku! — odvrati mu Sid Vivian, povuče revolver i opali.

Majors je opazio kad je Sid podigao ruku s revolverom i bacio se brzo na zemlju, ali prekasno. Zrna ga je pogodilo dok je padao i ostao je mrtav ležati pred Sidovom kućom. Sid se brže-bolje povukao u kuću i za sobom zakračunao vrata.

Chavis je odjahao u izvidnicu čim je započela pucnjava i kad se vratio rekao je šaptom:

— Ben je mrtav. Leži pred Sidovom kućom. Sve sam vidio svojim očima. Borba je još u punom jeku.

Pucnjava je počela jenjavati tek kad su se prve zrake zore pomolile iza visokih i nazupčanih vrhunaca gorja Yellows. Skutrili su se u šu-

marku i promatrali kako se Benovi kauboји povlače, jezdeći prema klan-cu Chainlink.

— Bježe — šapne Bones.

— Ostali su bez gospodara — napomene Chavis.

— A sad se i mi možemo mirno vratiti kući — zaključi Bones.

— Ali zapamti, Sid neće mirovati dok te ne ubije, Tracy — upozori ga Larry Keene.

— Dođe li, počinut će samoubojstvo — odvrati mu samouvjereno Chavis.

— Doći će, ne boj se, i sve će nas pobiti. Sid Vivian je lud čovjek.

Sid Vivian je pozorno promatrao kako se povlače kauboји Bena Majorsa. Dosjetio se da je Chavis sigurno oteo Majorsovu kćerku, a Ben je, sjetivši se njegove prijetnje, posumnjao na njega. Ben je bio mrtav, a njegova se družba rasbjela. Spur će mi sada pasti u krilo kao zrela kruška, pomislio je Sid, likujući.

A da bi to postigao, morao je još ubiti Chavisa.

XII

Hal Craycroft je udobno sjedio na trijemu ispred saluna Drivers' Rest kad je Chavis ujahao u Spanish Flat. Chavis je pažljivo razgledavao ulicu, pa je Craycroft po pogledu njegovih velikih očiju otkrio razlog zbog kojega je Chavis došao u grad. On je poznavao Chavisa kao čovjeka koji je imao nepogrešiv nos za pravovremeno otkrivanje opasnosti koje su na nj vrebale, ali to se predvečerje na njegovu licu očitovale njegova nagla narav. Chavis ga

je prepoznao i domahnuo mu rukom, a Craycroft kimnuo glavom u znak pozdrava.

Chavis je zaustavio konja ispred hotela i sjahao. Kad je ušao u predvorje hotela, Larry Keene i Sara Majors, zavaljeni u naslonjače, nešto su živo raspravljali; vjerojatno su se dogovarali što će učiniti sa Spurom koji je Sara naslijedila poslije smrti njezina oca.

Većernje sjene spuštale su se polagano na grad. Craycroft je bio prelijen da ustane iz svog stolca, pa je ostao sjediti na trijemu ispred saluna, kad je neki jahač kojeg nije pravo vidio, ušao je u konjušnicu na stražnja vrata. Kako se čovjek predugo zadržao u staji, Craycroft se namrštio.

Pete Vird jahao je bezbrižno i sporim korakom niz glavnu ulicu, pa je Craycroft iznenađen što ga vidi u gradu, zaboravio na jahača koji nije izlazio iz štale. Pete se zaustavio ispred saluna, sjahao, pogledao u Craycrofta i nacerio mu se.

Larry Keene izašao je na trijem hotela, ali kako nije opazio Peta Virda, okrenuo se i vratio natrag u hotel.

Pete se popeo na trijem Drivers' Resta i ušao u salon. Craycroft je nevoljko i stenjući ustao i pošao za njim. Stavio je bocu i čašu na šank ispred Petea. Pete natoči gutljaj viskija i čašu i iskapi ga.

— Blago tebi, Halle, ti sve znaš i vidiš.

— Što hoćeš time reći?

— Ti znaš, a i ja znam da je Keene u hotelu. Prije ili kasnije Keene će doznati da sam ja ovdje u tvom salonu i doći će da me ubije. Ti si to znao, a ipak mi nisi rekao da bje-

žim oдавде — reče Pete i zapilji se svojim crnim očima u Craycrofta, kao da su cijevi dvocjevke sačmarice.

— O ne, nisam znao da je Keene došao zbog toga da te ubije, ali sam mislio da si toliko pametan da znaš da ti ovdje poslije zločina koje si počinio nije mjesto i da ćeš sam otići a da ti ja to ne moram kazati. U tebe nema baš mnogo pameti, Pete.

— Pametniji sam ja nego što ti misliš i ovdje još nisam učinio onoliko zločina koliko bih mogao, stoga sam i ostao — odvrati mu Pete.

Craycroft prezrivo slegne ramenima, da bi mu pokazao što misli o njemu.

Pete mu se naceri u brk, pa se okrene prema stražnjim vratima. Kad ih je otvorio, pogledao je još jednom u oči Craycroftu. Stajao je na vratima i dugo promatrao Craycrofta namrštena čela. Strijele mržnje i sumnje sijevale su i Craycrofta iz Peteovih očiju, svijetle i proračunate, a onda se okrenuo i izašao na stražnja vrata saluna.

Nakon što je Pete Vird zalupio stražnjim vratima, na prednja je vrata u salon ušao Larry Keene. Netremice je gledao u stražnja vrata, a oči su mu se zacaklile. Craycroft je pogledao kroz prozor i vidio Chavisa kako izlazi iz hotela.

— Tko je bio ovdje? — zapita Larry Craycrofta.

— Pete Vird.

Larry Keene kimnuo je zamišljeno glavom.

— Kamo li je otišao, da mi je znati?

Craycroft mu ne odgovori ni riječi. Ponovno je pogledao kroz prozor u Chavisa na suprotnoj strani ulice.

Craycroft je znao da i drugi stanovnici Spanish Flata budno prate svaki Chavisov korak, zaklonjeni iza svojih prozora. A znao je da i Chavis to zna. Chavis odbaci opušak cigarete u prašinu i pođe odlučna koraka niz ulicu.

— Misliš li da je Vird postavio stupicu Tracyju? — zapita ga Keene.

— Ne Tracyju, nego tebi — odvrati mu Pete Vird koji se nečujno vratio u salun kroz stražnja vrata, držeći ruke uz bokove.

Chavis je prešao preko ulice i pošao nogostupom, osjećajući kako mu jeza izazvana grobnom tišinom u koju je utonuo Spanish Flat puzi po leđima.

Svjetiljke su sjale iz saluna Drivers' Rest i hotela, inače grad se doimao usnulim. Sjena se pomaknula na suprotnoj strani ulice, pa se Chavis okrenuo kao zvrk i ugledao Sida Viviana kako izlazi iz konjušnice i kreće prema njemu sredinom prašnjave ulice. Hodao je s noge na nogu, njišući se polagano cijelim tijelom, a ruke su mu visjele uz bokove. U ustima je imao cigaru i žvakao je, a Chavis pomisli: naravno, tko bi drugi mogao biti! Vivian je bio cijelo vrijeme u gradu, ziajući da će Chavis prije ili kasnije morati doći u grad, i čekao ga je, što je značilo da je sigurno i Pete Vird tu negdje u blizini. Pete ga je sigurno motrio s leđa i čekao svoju priliku. Vivian je želio da ga namami na sredinu ulice, odakle se više ne može povući iz unakrsne vatre.

Vivian je na tren zastao, okrenuo se i zagledao u rasvijetljena vrata saluna Drivers' Rest. S mjesta na kojem je stajao Chavis nije nikog

vidio na vratima saluna, premda je predmnijevao da je Vird u salunu.

Vivian je slegnuo ramenima i kiselo se osmjehnuo, pa se ponovno okrenuo licem prema Chavisu. Chavis je znao da Vivian očima traži Peta Virda, iako nitko nije izustio ni riječi. U tom trenutku Chavis se sjetio braće Crews, Shada Carrutha i one dvojice kaubojša sa Spura koji su izgubili život od njegova revolvera. Odjednom mu je sinulo da je Sid Vivian iza svog blagog osmjeha cijelo vrijeme skrivao krađu koju je počinio prije četiri godine kad je starom Jimu Boycu, Connie-nu ocu, oduzeo pet tisuća dolara u Gunsightu.

Napeto je promatrao Viviana kako mu prilazi sporim korakom, što je obuzelo svu njegovu pažnju. Nikog i ništa drugo Chavis u tom trenutku nije vidio. Zapiljio se netremitice u svog protivnika, znajući da će za tren-dva morati odskočiti u stranu i baciti se na zemlju, što dalje može, kako bi ga Vird promašio kad zapuca iz saluna i kako bi on mogao pogoditi Viviana koji je najvjerojatnije bio najbrži revolveraš s kojim se ikada ogledao.

Čim je čuo pucanj iz saluna, Chavis se bacio na zemlju i u stranu što je dalje mogao, čudeći se što nije pogođen i usredotočivši se istodobno sav na Viviana. Vidio je Vivianove ruke kako su pljesnule po drškama revolvera, savinule se u laktima, podigle prema njemu, a cijelo mu se tijelo spustilo u lagan čučanj. Istodobno, više nagonski nego svjesno i Chavisova se ruka savila, izvukla hitro revolver, nape-la otponac i podigla, čvrsto stišćući kundak revolvera.

Dva hica prasnula su gotovo u istom trenu. Opazio je kako Vivianova lijeva ruka ponovno napinje obarač revolvera, drugi je revolver odbacio za ljubav brzine i shvati da ga je Vivianov prvi hitac promašio.

Chavisov je revolver ponovno rignuo vatru. Vidio je kako se Vivianu trgla lijeva ruka, usta razjapila, a cijelo tijelo savinulo u pasu prema naprijed. Vivianu je pao šešir s glave i otkotrljao se u prašinu, i Sid Vivian ostao je tako stajati jedan trenutak, kao da se duboko klanja Chavisu, a potom se srušio, stiskajući neprekidno revolver prstima desne ruke. Chavis ga je promatrao razrogačenim očima kako se pokušava podići, piljeći u njega staklenim očima.

Chavis je trenutak ostao zastravljen, bez misli. Osjećao se sam na svijetu uz tog umirućeg čovjeka. Vivianov je revolver škljocnuo još jednom kad je Vivian, uz teške muke, napokon potegnuo obarač. Tad se Vivian zgrčio i trgnuo kao da će ustati. Revolver mu je opalio u zemlju, gotovo ravno poda nj, a Vivian se izvrnuo na leđa, uhvativši se objema rukama za grlo. Ostao je nepomičan.

Začuo je korake i glasove iz saluna, i trgnuo se iz obamrlosti. Okrenuo se i pošao prema trijemu Drivers' Resta. Naglo i uz tresak otvorio je vrata saluna.

Larry Keene stajao je uz šank s revolverom u ruci, kojemu se iz cijevi još pušio plavičast dim. Uz stražnja vrata saluna ležao je skriven Pete Vird, prostrijeljena čela. Virdov revolver ležao je na podu pokraj njegova mrtvog tijela.

— Htio sam ga spriječiti da te ne ustrijeli s leđa, a on se stoga okomio na mene. Da ja nisam njega, on bi mene — prošapće Larry Keene kao da se ispričava, naslonio se na šank svom težinom, a ruke su mu još drhtale.

U to su se otvorila vrata i u salun je banula Sara Majors. Ostala je na mjestu kao ukopana kad je opazila mrtvog Virda. Grlo joj se steglo i pogledala je upitno u Keena. Prošla ju je jeza, zadrhtala je i potrčala Keenu u zagrljaj. Keene ju je čvrsto privio uza se i otvorio usta da joj kaže koju riječ utjehe, ali Sara mu se uplela u riječ i rekla:

— Šuti, molim te, šuti! Sve znam — prošapće i poljubi ga.

Chavis je ponovno izašao na ulicu i zagledao se zamišljeno u posljednje sivilo dana što je još prosijavalo preko visoravni Mogul. Taj će dan ostati cijelom gradu u nezaboravnoj uspomeni, pomislio je. Kad se posljednje sivilo dana ugasilo, pošao je preko gradskog trga i uzjahao svog konja.

Ljudi su umirali, ali za njima su dolazili i zamjenjivali ih novi i mlađi koji će uskoro zagospodariti tim širokim prostranstvima i visokim gorama. No ljudi u dolini prošli su te večeri kroz krvavo iskušenje koje im se usjeklo duboko u sjećanje i od kojega su ipak mnogo naučili.

Uz Keenovu pomoć, Sara će obnoviti ranč Spur i dovesti na nj mlade i marljive ljude, pa će Spur ponovno postati napredno i uzorno gospodarstvo. I Riley Bones će se također vratiti na Spur kao predradnik. Bones je znao upravljati

Spurom uspješnije od starog Bena Majorsa i živjeti u slozi i ljubavi sa svojim susjedima. Prošla su vremena svađa i razdora koje neminovno izaziva ljudska pohlepa i nesnošljivost. Sve su nevolje bile prebrođene i Chavis je bio presretan što su dani tjeskobe i neizvjesnosti ostali iza njega. On je bio predradnik na ranču Chainlink. Došlo je vrijeme da revolvere objesi o klin i lati se lasa.

Ujahao je sporim i umornim korakom u dvorište ranča Chainlink i sjahao. Vrata na kući su se otvorila još prije nego što je do njih došao. Connie ga je čekala i strepila da li će joj se vratiti. Stajao je pred njom pod trijemom i šutke promatrao kako joj se svjetlost, što je sjala iz kuće kroz otvorena vrata, ljeska na kosi crnoj kao noć. Oči su joj bile u sjeni i nije mogao vidjeti njihov izraz.

I Connie je u njega netremice gledala i nestrpljivo čekala da joj kaže koju riječ. Usne su joj čeznutoljivo podrhtavale, a jedra prsa uzbibano se podizala i spuštala pri disanju.

Chavis se uspeo po stubama na trijem.

— Okreni se prema svjetlosti, molim te — reče joj tihim glasom.

Connie je poslušno okrenula glavu i svjetlost iz kuće obasjala joj je lice.

— Connie — prošapće gotovo vapajućim glasom i opazi kako joj se ramena trzaju.

Osjetilo je zanosan miris njezine kose kad mu se bacila u naručje i glavu položila na njegovo rame.

— Connie — promrmlja još jednom njezino ime i ošamućen od sreće čvrsto je stisne u zagrljaj, znajući da mu je ona sve na svijetu.

K r a j

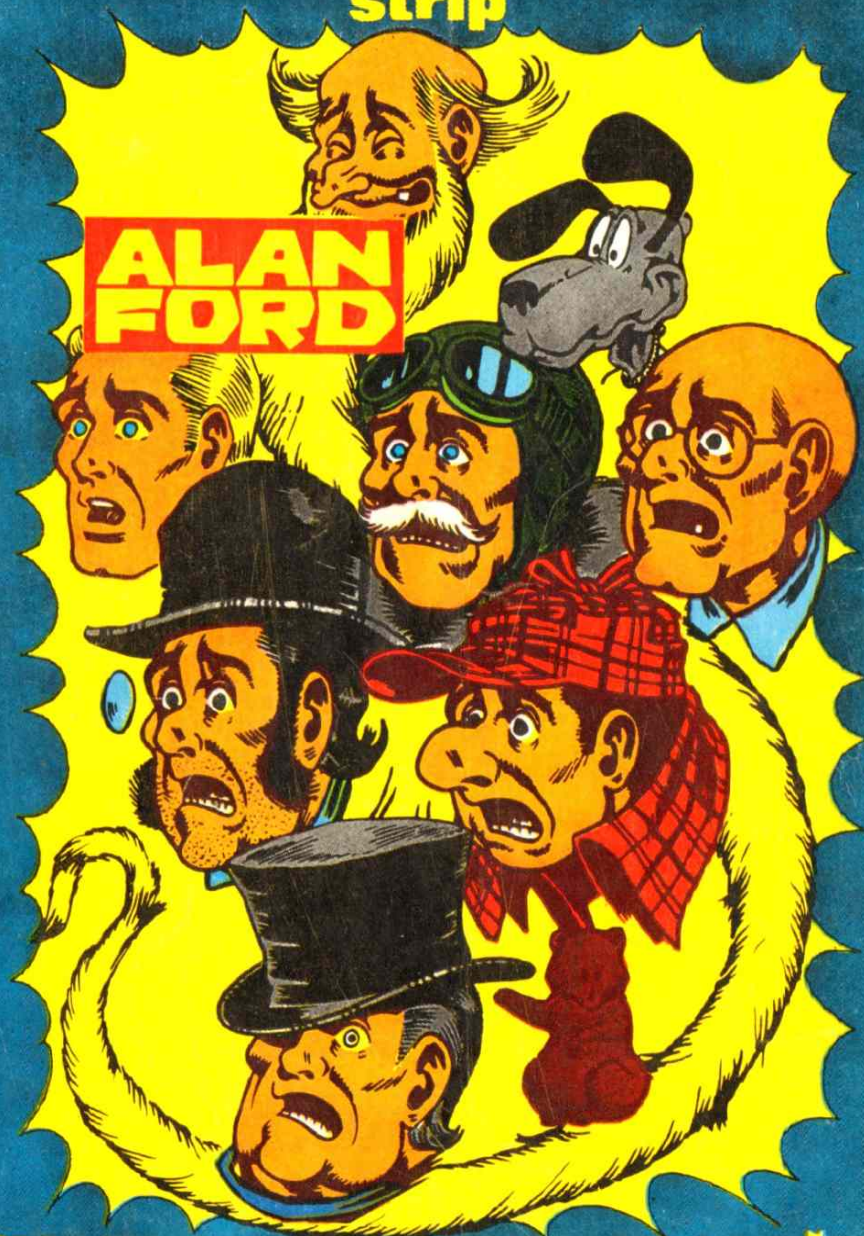
DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

191. G. F. Unger: KAD SJEVERNJAK ZOVE
192. Louis L'Amour: SABLASNI KLANAC
193. G. F. Unger: ŠERIF IZGUBLJENOG GRADA
194. H. S. Sharon: POKAZI IM ZUBE!
195. Louis L'Amour: CALLAGHEN
196. H. S. Sharon: HRANA ZA VUKOVE
197. Barry Cord: U OKOVIMA LUDILA
198. Frank Gruber: VELIKA ZEMLJA
199. H. S. Sharon: NE VJERUJ NITKOVI!
200. Giles A. Lutz: PROGONJENI KAUBOJ
201. Louis L'Amour: TAJANSTVENI STRIJELAC
202. Barry Cord: TELEGRAFSKA LINIJA
203. Louis L'Amour: PUSTA ZEMLJA
204. Louis L'Amour: MATAGORDA
205. Kyle Hollingshead: DUG
206. Louis L'Amour: OBRAČUN U DOLINI
207. Clay Hunter: NEUKROTIVI
208. H. S. Sharon: GUTAC VATRE
209. Louis L'Amour: KANJON OSAMLJENIH
210. Kyle Hollingshead: PLJACKA U FRANKLINU
211. H. S. Sharon: PRLJAVA DRUŽBA
212. G. F. Unger: SVI PROTIV NJEGA
213. Louis L'Amour: NA SJEVER DO ŽELJEZNICE
214. Thorne Douglas: RANČ »BRAVO«
215. H. S. Sharon: OPASAN POKLON
216. Louis L'Amour: MRAČNOM STAZOM
217. H. S. Sharon: LOVAC NA VUKOVE
218. William Vance: ODMETNICI
219. Frank Glaser: SIN PAKLA
220. G. F. Unger: DVOJE IZ BRAZOSA
221. J. T. Edson: VELIKI LOV
222. G. F. Unger: TRKA ZA BLAGOM
223. William E. Wance: LOVAC
224. G. F. Unger: BIO SAM REVOLVERAŠ
225. Louis L'Amour: VELIKI PODVIG
226. J. T. Edson: MLADIĆ S RIJEKE HONDO
227. John Kilgore: KRENIMO DRUGIM PUTEM
228. G. F. Unger: ZAKON ČASTI
229. John Dryden: PRAVDA STIŽE
230. G. F. Unger: U TEKSASU ČEKA SMRT
231. Louis L'Amour: INDIJANSKI PRIJEVOJ
232. G. F. Unger: OBMANUTI ŠERIF
233. J. T. Edson: GRAD BEZ ZAKONA
234. F. Unger: MESA KING
235. Brian Garfield: IZMEĐU DVIJE VATRE

U PRIPREMI:

236. G. F. Unger: NA ZAPAD

**humorističko - kriminalistički
strip**

**SVAKIH 14 DANA I KOD VAŠEG
PRODAVAČA NOVINA**